Kumbara

Türkiye İş Bankası'nın Çocuklarımıza Armağanıdır.

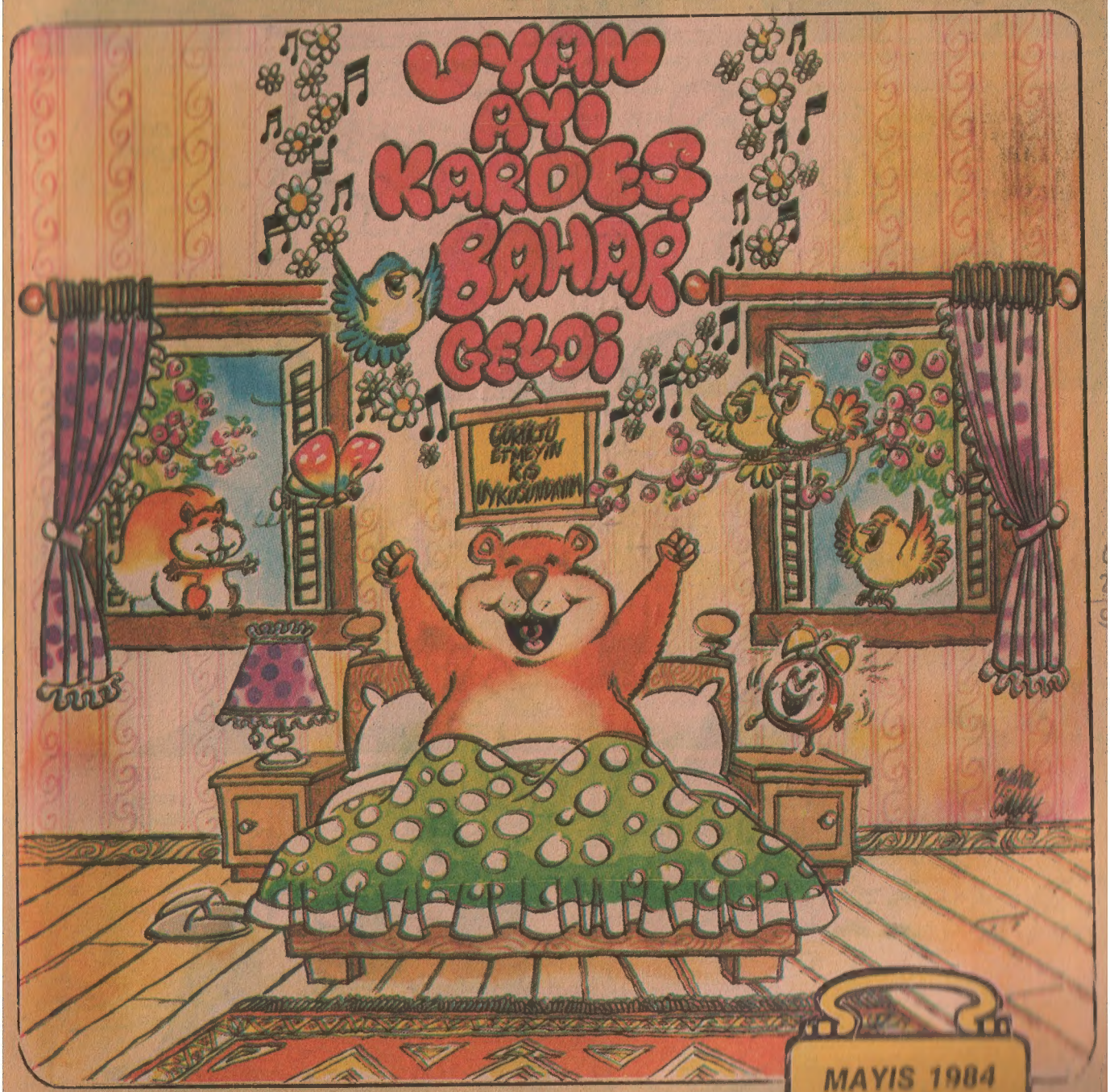

MAYIS 1984
SAYI: 67

NASREDDİN HOCA BİRGÜN...

Kumbara

Ayda bir yayınlanır.
Mayıs 1984 - Sayı: 67

Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler
Müdürlüğü adına
Sahibi:
Halim ÖZEKMEKÇİ

Sorumlu Yazı İşleri
Yönetmeni:
Ertuğrul TİMUR

ONK AJANS Ltd. Şti.
tarafından hazırlanan
bu dergi
BEYHAN AJANS
tarafından dizilmiş
HÜRRİYET
GAZETECİLİK VE
MATBAACILIK A.Ş.
tesislerinde basılmıştır.

Adres.
KUMBARA Dergisi
Türkiye İş Bankası A.Ş.
Halkla İlişkiler Md. lüğü
Atatürk Bulvarı, 191
Kavaklıdere - ANKARA

Kapak Resmi:
"Bahar geldi"
İSMAİL GÜLGEÇ

İÇİNDEKİLER

23 Nisan Şenlikleri . 4-5
Çocuk Oyuncakları ve
Kitapları Fuarı 6-7
Yaşanmış Öyküler 8-11
Yetenek Testi 12
Ünlü Kişiler
Lord J. Lister 13
Mini Ansiklopedi . . 14
Deney Köşesi 14
Denektaşı 15
Ülkemizi Tanıyalım:
Elazığ 16
Ülkeleri Tanıyalım:
Bulgaristan 17
Genel Kültür . . . 18-19
Dünya Öykülerinden
Seçmeler 20-23
El Becerileri 24
Pul 25
Garip Ama Gerçek . 25
Bulmaca/Bilmece 26-27
Sizin Sayfanız . . 28-29
Yanıtlar 29
Spor 30
Zehra Ablam ve Ben 31
Elif 32

SİZE BİR MEKTUP VAR

Törenlerin Arkasından...

Sevgili Çocuklar,

1979 yılından bu yana TRT Kurumu tarafından düzenlenmekte olan Uluslararası Çocuk Şenliği bu yıl da büyük bir coşkuyla kutlandı. Türkiye İş Bankası KUMBARA Dergisi adına bu yıl da şenliğe katkıda bulunmuştur. Bankaya sizin adınıza teşekkür ederiz. Uluslararası Çocuk Şenliği ile ilgili yazı ve resimleri iç sayfalarımızda bulacaksınız.

Bu sayımızda "Sizin Sayfanız"a daha geniş bir yer ayırdık. Kuşkusuz buna seveneceksiniz.

Sevgi ve esenlik dileklerimizle, sağlıcakla kalınız.

KUMBARA

Sevgili çocuklar, biliyorsunuz - bu sayfamızda arkadaşlarımızın mektuplarını paylaşıyoruz. Genellikle mektuplarınızdan alıntılar veriyorum. Mektuplarınızın hepsini basacak olsaydık, 250 sayfalık bir kitabı doldururdu -hem de her ay!

Sevgili NURETTİN GÜLEŞ (14); Çapraz bulmacanı çok beğendim. Demek ki meslektaşız. Ben de kimi dergi ve gazetelere bulmacalar ve oyunlar hazırlıyorum. Bulmacanı, yersizlikten ötürü, basamıyoruz. Okulunuzda bir duvar gazetesi çıkarsanız da, bulmacalarını oraya koysan olmaz mı?

Kumbara dergisi çok ama çok güzel. Her tür konular var. Derginizde İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca ve İspanyolca öğreten bir sayfa hazırlamanız mümkün mü?

SEREN KOÇAK/
Kars

Sayın Nevzat Ağabey; bizler için hazırlamış olduğunuz Kumbara Dergisi'ni ben de çok seviyorum. Bu ilgimi kanıtlamak için de size Kumbara Dergisi adlı şiirimi gönderiyorum...

FATİ ENGİN/
Ayancık-Sinop

Sevgili FATİ ENGİN (Lise 2. Sınıf öğrencisi): Sadece son dörtlüğünü koyabiliyorum şiirinin:

Seni çıkaranlara,
Çok teşekkür ederiz.
Yurdun her köşesinden,
Her ay seni bekleriz.

Sayın Nevzat Abi: Benim sizden istediğim, İlleri Tanıyalım ve Ülkeleri Tanıyalım köşelerindeki resimleri çizgi olarak değil, gerçek resim olarak göstermenizdir.

HASAN ÖZDİL/
Aksaray-Niğde

Sizden ricam bir sayfanızın kısa bir bölümünde bile olsa kompozisyon ve kompozisyon yazma konusunda beni ışıklandırmanızdır.

NESLİHAN GÜL/
Beykoz-İstanbul

Sevgili NESLİHAN GÜL (Ortaokul 2. Sınıf): Biz senin istediğini yapana dek sen Türkçe öğretmeninle bu konuyu görüşsen iyi olur. Bu arada FİLİZ BARUT (Ortaokul 1. Sınıf-Batı Almanya) ve ŞEHNAZ BALAN (11) tarafından gönderilen "Okul Hatırası" ve "Şiire Bak Şiire" adlı yazılara değinmek istiyoruz. İkisi de çok ama çok güzel! Yersizlikten sizlere sunamadığıma çok üzülüyorum.

Trafik levhalarını ve trafik kurallarını öğretiniz.

TUNCAY POLAT/Yozgat

Derginizde uzay bilgileri, maceralı çizgi romanlar vermenizi, bulmaca ve bilmece köşenizi daha da genişletmenizi istiyorum.

ASUMAN YILDIRIM/
Ankara

Derginizi çok beğeniyorum. Yalnız bir isteğim var. Derginizde Red Kit, Pembe Panter gibi çizgi romanları yayınlarsanız çok iyi olur.

ZEKİ YAŞAR/Gaziantep

Genel Yetenek Testlerini genişletmenizi, ayrıca bulmacaları zorlaştırıp cevaplarını bir sonraki sayıya koymanızı rica ederim.

SUAVİ KEMAL YAZGIÇ/
İstanbul

Derginizi beğeniyle okuyorum. Böyle faydalı bir dergiyi bizlere verdiğiniz için çok mutluyum.

DİLEK UYAR/Afyon

Bizler anavatandan çok uzaklarda yaşıyoruz. Oturduğumuz yerde ne gazete ne de dergi satılıyor. Sizlerin gönderdiği Kumbara ile bir ayı zor geçiriyoruz. Kumbara Dergisi'ni Arnstrop'tan Türkçe öğretmenimiz getiriyor. Hepiniz sağ olunuz!

ZAHİDE İMAL ve
GÜLTEN ÖZKAN/
Gangkofen-B. Almanya

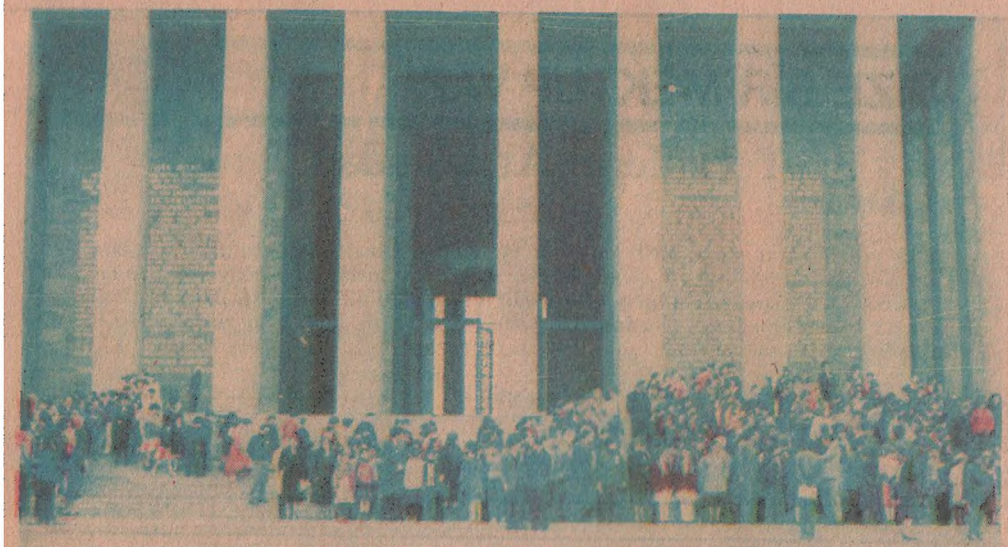

TRT'nin düzenlediği 6. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği'ne bu yıl 14 ülkeden çok sayıda çocuk katıldı... Ankara'da düzenlenen gösteriler, televizyondan naklen yayınlandı... Şenlik, Çubuk Barajı'ndaki piknikle sona erdi...

23 NİSAN COŞKUYLA KUTLANDI

TRT 6. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği Ankara'da yapıldı.

Ulu Önder Atatürk'ün yarının büyükleri olan siz çocuklara armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı bu yıl bir kez daha coşkuyla kutlandı.

Bayram nedeniyle tüm il ve ilçelerimizde anlamlı, renkli, güzel törenler düzenlendi.

Düzenlenen törenler arasında TRT'nin öncülük ettiği ve bu yıl 6.'sı yapılan Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği büyük ilgi gördü. Ankara'da yapılan şenliğe 14 ülkeden çok sayıda çocuk katıldı.

Şenliğe katılan çeşitli ülkelerin çocuk grupları 13 Nisan'dan itibaren ülkemize gelmeye başladılar. Tüm çocuklar 17 Nisan günü Anıtkabir'de bu güzel bayramı kendilerine armağan eden Ulu Önder Atatürk'ün huzurunda birleşerek O'nu saygıyla selamladılar.

TRT 6. Uluslararası 23 Nisan Çocuk Şenliği'ne katılan kardeşleriniz şenlik boyunca başkent Ankara'da çeşitli yerlerde yürüyüş ve gösteriler yaptılar. Ankaralılara çocuklar arasındaki barış, dostluk, sevgi ve arkadaşlığın en güzel örneğini sergilediler.

Şenliğe katılan çocuklar 21 Nisan Cumartesi günü Türkiye Büyük Millet Meclisi tören salonunda Başbakan Turgut Özal, 24 Nisan Salı günü de Çankaya köşkünde Cumhurbaşkanımız Kenan Evren tarafından kabul edildiler.

23 Nisan günü Ankara'da 19 Mayıs Stadyumu'nda ve Atatürk Spor Sarayı'nda düzenlenen gösteriler televizyondan naklen verildi. Bu gösteriler bazı yabancı ülke televizyonlarında da yayınlandı.

TRT 23 Nisan Uluslararası Çocuk Şenliği de 24 Nisan günü yapılan Dostluk Ormanı için ağaç dikimi ve 25 Nisan'da Çubuk Barajı'ndaki piknikle son buldu. Yabancı ülkelerden gelen farklı dilleri, farklı gelenek görenekleri olan çocuklar önümüzdeki 23 Nisanlarda yeniden buluşmak üzere dostluk

TRT 6. Uluslararası 23 Nişan Şenliği'ne ilgi büyük oldu. Çocuklar, Ulu Önder Atatürk'ün huzurunda, Anıtkabir'de birleşerek O'nu saygıyla selamladılar (üstte). Ankara'da çeşitli gösteriler düzenlendi (altta).

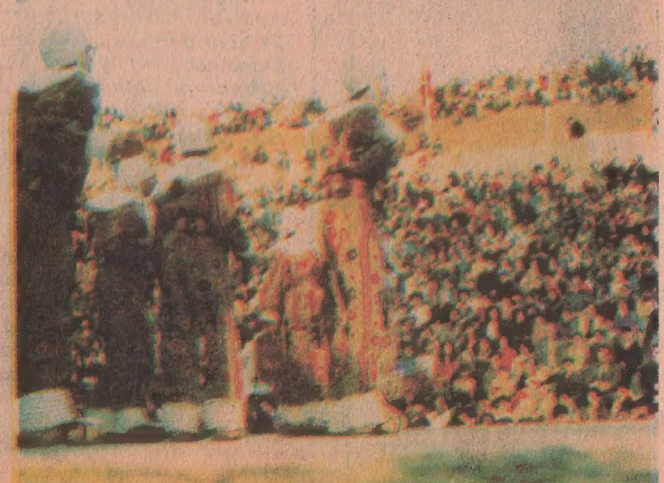

"Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı"nı Kutluyoruz

Atatürk, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a ayak bastı. Bu, düşmanlar tarafından paylaşılmak istenen ülkemizin kurtuluşu yolunda atılan ilk adım oldu. Her yıl kutladığımız Gençlik ve Spor Bayramı bu tarihsel günün yıldönümüdür.

Bandırma vapuruyla Samsun'a gelen Mustafa Kemal Paşa, orada vatanın kurtuluşu için canını çekinmeden verecek yurtseverlerle karşılaştı. Amasya Genelgesi bu uğurda yeni bir meşaleyi yaktı. Sonra Erzurum ve Sivas kongreleriyle ulusun bu konudaki kararı ortaya çıktı: "Ya istiklâl, ya ölüm."

Sonunda ulusumuz çok canlar verdi, ama bağımsızlığına kavuştu. İşte 19 Mayıs, Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı, bu bağımsızlığın coşkuyla paylaşıldığı gündür. Bunu Atatürk, geleceğin sahibi gençlere bir bayram olarak armağan etti. Şimdi bu bayramı 65. kez kutlamaktan gurur duyuyoruz.

ve kardeşlik duyguları içinde ve tatlı bir buruklukla birbirleriyle vedalaştılar

6 yıl önce 5 ülke ile düzenlenen 23 Nisan Çocuk Şenliği'ne bu yıl 14 ülkenin katılması gerçekten umut vericiydi. Giderek daha çok ilgi gören bu şenliğe önümüzdeki yıllarda tüm dünya ülkeleri çocuklarının katılmasını diliyoruz.

Şenlik gösterilerinden bir görünüş.

*** İzmir Kültür Park'ta düzenlenen sergiye çocuklar büyük ilgi gösterdi...**

Türkiye İş Bankası Dünya Kumbaraları Sergisi Açtı

Nisan ayı içinde İzmir, fuar dönemi kadar hareketli ve canlı günler yaşadı. Kültür Park'ta 23-29 Nisan tarihleri arasında düzenlenen 1. İzmir Çocuk Oyuncakları ve Kitapları Fuarı akın akın gelen ziyaretçilerle doldu taştı. Kuşkusuz bu fuara en çok ilgi gösterenler çocuklardı, çünkü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı nedeniyle, çocuklar için düzenlenen bu fuarda onların ilgisini çeken binlerce değişik oyuncak ile çocuk kitapları sergilenmekteydi.

Fuarda oyuncak firmaları geliştirdikleri en son oyuncak modellerini ziyaretçilere sundular.

Fuarın en çok beğeni toplayan bölümlerinden birini de Türkiye İş Bankasının düzenlediği Dünya Kumbaraları Sergisi oluşturuyordu. Bu sergide çok sayıda ülkenin birbirinden değişik, birbirinden güzel 150'ye yakın kumbarası ile madeni paraları sergilendi. Değişik ülkelere ait kumbaralar ile madeni paralar çocuklar tarafından olduğu kadar büyükler tarafından da ilgiyle izlendi.

Türkiye İş Bankası'nın Dünya Kumbaraları Sergisinde ziyaretçilere sergiyi tanıtıcı çeşitli broşürlerle "Kumbara" dergisi" dağıtıldı. Bu arada serginin bir bölümünde de Bankanın Kültür Yayınları'nca çıkarılan çocuk kitapları satışa sunuldu.

Ülkemizde ilk kez tasarruf seferberliğini başlatan ve müşterilerine kumbara veren Türkiye İş Bankası'nın Dünya Kumbaraları Sergisi önümüzdeki aylarda diğer bazı il ve ilçelerde de düzenlenecek.

Çocuk Oyuncakları ve Kitapları Fuarı, İzmir Kültür Park'ta açıldı (üstte). Sergi, ziyaretçilerle dolup taştı (altta). Fuarda, "Kumbara" dergisi dağıtıldı, Türkiye İş Bankası kitapları büyük ilgi gördü (karşı sayfada).

Editions Lombard (Bruxelles)

BİR KAÇ GÜN SONRA, GLOZEL KÖYÜNDE...

DOSTUM FRADİN, PROF. CAPİTAN GAZETEDE SENİ KALPAZANLIKLA SUÇLUYOR. GECELERİ BUNLARI YAPIP SAKLIYORMUSSUN, SABAHLARI BEN TOPRAKTAN ÇIKARIYORMUŞUM.

BENİM GİBİ İLKOKUL EĞİTİMİ GÖRMÜŞ BİR KİŞİ NASIL OLUR DA BU TARİH ÖNCESİ EŞYALARI YAPAR SİZİ TANIMADAN ÖNCE TARİHÖNCESİ DİYE BİR ŞEY BİLE BİLMİYORDUM.

FAKAT BEN PES ETMEYECEĞİM. BU ANTİK SİTENİN DOĞRULUĞUNU GÖRMELERİ İÇİN EN ÜNLÜ TARİHÖNCESİ PROFESÖRLERİNİ BURAYA ÇAĞIRACAĞIM. GÖZLERİYLE GÖRSÜNLER.

BİR BÖLÜM ARKEOLOG DR. MORLET'İN ÇAĞRISINA YANIT BİLE VERMEDİ. AMA LYON VE BRUXELLES ÜNİVERSİTELERİNDEN PROFESÖRLER VE ST-GERMAIN-EN-LAYE MÜZESİ MÜDÜRÜ GLOZEL'E GELDİ VE KAZILARDA HAZIR BULUNDULAR.

BEYLER, YAPMIŞ OLDUĞUMUZ ARAŞTIRMALAR SONUCUNDA GLOZEL KÖYÜNDE ANTİK BİR SİTE OLDUĞUNA KESİNLİKLE KANAAT GETİRDİK. BULUNAN BU EŞYALARIN NEOLOTİK ÇAĞDAN KALDIĞINA İNANIYORUZ.

KAZILAR SÜRDÜ VE KÖYÜN ÜNÜ ARTTI. GLOZEL YANLILARI VE GLOZEL KARŞITLARI DİYE İKİ CEPHE OLDU.

GLOZEL HACI YERİ OLDU, RUMANYA KRALI BİLE KÖYE GELDİ.

GLOZEL TARİHİN EN BÜYÜK KALPAZANLIĞIDIR...

BENCE BULUNAN BU EŞYALAR ROMA ÇAĞI SİHİRBAZLARINDAN BİR KADINA AİTTİR.

NEYİN NE OLDUĞU YAKINDA BELLİ OLACAK. ULUSLARARASI BİR KOMİTE KURULDU. GLOZEL'E GİDECEK...

EYZİES MÜZESİ MÜDÜRÜ GLOZEL'İN EN BÜYÜK DÜŞMANIYDI. KISKANIYORDU...

BÜYÜK İLGİ TOPLUYORLAR AMA BEN ONLARA GÖSTERECEĞİM.

ULUSLARARASI KOMİTE DAHA ÇOK GLOZEL KARŞITI ONLARDAN KURULDU..

KALPAZANLARIN KAZILARA GELECEKLERİ BİR ŞEY KOYMAMALARI İÇİN HERGÜNKÜ ÇALIŞMADAN SONRA ALÇI TOZUYLA HERYERİ PUDRALAYACAĞIZ.

KAZILARIN ÜÇÜNCÜ GÜNÜ, SABAH ERKEN SAATTE...

TUHAF, MİSS GARROD KAZI YERİNE DOĞRU GİDİYOR. İZLEYELİM ONU...

KOMİTE ÜYESİ OLAN MİSS GARROD KAZILARA GİRDİ.

DURUN MİSS GARROD.. NE YAPIYORSUNUZ?

GAZETECİLER TOPLANDI...

TANIKSINIZ DEĞİL Mİ? BU BAYAN KAZILARA SAHTE ŞEYLER KOYACAK SONRA DA FRADİN'İ SUÇLAYACAKTI...

BU ÜZÜCÜ OLAYDAN SONRA ULUSLARARASI KOMİTE GİTTİ VE İKİ AY SONRA...

DOKTOR MORLET, DOKTOR MORLET...

GAZETE YAZIYOR... KOMİTE BULUNAN EŞYALARIN SAHTE OLDUĞUNA KARAR VERMİŞ...

SATILMIŞLAR!..

BU KOMİTENİN KARARININ KABUL EDİLMESİ MÜMKÜN DEĞİL. YENİ BİR KOMİSYONUN YANSIZ OLARAK KARAR VERMESİ GEREKİR.

BU YENİ KOMİSYONUN ÜYELERİ İSE BULUNAN EŞYALARIN HAKİKİ OLDUĞUNA KARAR VERDİ, FAKAT GLOZEL KARŞITI OLANLAR DURMADI. ÖZELLİKLE, FRADİN'İN YALANCILIKLA SUÇLADIĞI RENE DUSSAUD ADLI ÜNLÜ ARKEOLOG ALEYHTE ÇALIŞANLARIN BAŞINDA GELİYORDU. FRANSA TARİHÖNCESİ KURUMU, İSE SAHTE EŞYALARDAN OLUŞAN MÜZEYE BİR ÜYESİNİ SOKMADIĞI İÇİN FRADİN'İ KALPAZANLIKLA SUÇLAYARAK DAVA AÇTI...

25 ŞUBAT 1928 GÜNÜ ERKEN SAATLERDE POLİS ÇİFTLİĞİ SARDI..

EVİ SARINIZ. HER YERİ ARAYINIZ. ÖZELLİKLE KALPAZANLIK GEREÇLERİ BULMAYA ÇALIŞINIZ

CORYN 17-3-1929

POLİS... KAPIYI AÇINIZ!

TOK TOK

BÜTÜN GÜZEL PARÇALARI TOPLAYINIZ. SANA GELİNCE FRADİN KALPAZAN OLDUĞUNU İTİRAF ET.. KALPAZANLIĞI YAPMAK İÇİN KULLANDIĞIN ALETLER NEREDE?

POLİSLER FRADİN AİLESİNE KÖTÜ MUAMELE EDİYORDU.

BÜYÜK BABAYI RAHAT BIRAKIN. GÖRMÜYOR MUSUNUZ HASTA O...

NUMARA YAPIYOR. HERHALDE YATAĞININ ALTINDA ALETLERİ SAKLIYOR. KALKAYA-GA DİYORUM.

POLİSİN TOPLADIĞI EŞYALAR GLOZEL [illegible] OLAN BİR UZMANA VE-[illegible]

GÖRÜYORSUNUZ... SUYA SOKTUĞUM LEVHA NASIL DA PARÇALANIYOR. BU DURUM BUNLARIN SAHTE OLDUĞUNU DOĞRULAR...

BU UZMAN BEYİN İDDİALARI SAĞLIKLI DEĞİL... BU LEVHALARIN SUYA SOKULUNCA, PARÇALANDIĞI HERKESCE BİLİNİR.

BİZİM KÖTÜ BİR DENEYİMİZ VAR. GİRİT'TE BULUNAN BİR LEVHA ISLANINCA PARÇALANMIŞTI...

25 HAZİRAN 1931 TARİHİNDE, MAHKEME, FRANSA TARİHÖNCESİ KURUMUNUN AÇTIĞI DAVADA EMİLE FRADİN'İ SUÇSUZ BULDU.

BRAVO EMİLE... TEMİZE ÇIKTIN... ŞİMDİ DUSSAUD'YU YALAN VE İFTİRADAN DOLAYI MAHKEMEYE VER...

NİHAYET 23 MART 1932 GÜNÜ

MAHKEME İDDİALARIN DOĞRU OLMADIĞI SAPTANAN R. DUSSAUD'YU SUÇLU BULMUŞTUR.

KAZANILAN DAVALAR SAYESİNDE GLOZEL HUZURA KAVUŞMUŞTU, FAKAT ARKEOLOJİ ÇEVRELERİ HALA BULUNAN ŞEYLERİN GERÇEKLİĞİNİ KABUL EDEMİYORDU...

DAVALARI KAZANDIK DOSTUM EMİLE, FAKAT BİLİM ADAMLARI HALA BİZİ CİDDİYE ALMIYOR.

ÜZÜLMEYİN DOKTOR, BİR GÜN O DA OLACAK...

ARADAN KIRK YIL GEÇMİŞTİ. 1965'TE DOKTOR MORLET ÖLMÜŞTÜ. EMİLE FRADİN, GLOZEL KÖYÜNÜN PAHA BİÇİLMEZ HAZİNESİNİ KORUYORDU. 1972'İN BİR BAHAR SABAHI...

BAY FRADİN'LE Mİ TANIŞIYORUM? SİZE DAHA ÖNCE YAZMIŞTIM... BULMUŞ OLDUĞUNUZ LEVHALARIN ESKİLİK DERECESİNİ THERMOLÜMİNESANS YÖNTEMİYLE ÖLÇMEYE GELDİK...

THERMOLÜMİNESANS ÇOK YENİ BİR YÖNTEMDİ. KAZINTILARDA BULUNAN TOPRAK İŞLERİN ESKİLİĞİ BU YÖNTEMLE ÖLÇÜLÜYORDU.

1974 YILINDA, İLK SONUÇLAR ALINDI VE İLÂN EDİLDİ: "GLOZEL'DE BULUNAN TÜM EŞYALAR TARİHİ NİTELİKTEDİR VE EN YENİSİ İSA'DAN ÖNCE 100 YIL ÖNCEYE AİTTİR." BAZI LEVHALAR HENÜZ OKUNAMADIĞINA GÖRE, BUNLARIN TARİHİ ÇOK DAHA ESKİDİR. AMA BENİM İÇİN ÖNEMLİ OLAN 50 YIL SONRA MASUMİYETİMİN KABUL EDİLMESİDİR...

Genel Yetenek Testleri

Test: 13

Hazırlayan: Aysel ALTINKAYNAK • Hikmet ALTINKAYNAK

SORU 1: $\frac{1}{4}$ sayısıyla hangi sayı toplanırsa, sonuç 1 olur?
A) 0,75 B) 0,50 C) 0,25 D) 1,75

SORU 2: "Yakmak" sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisinde farklı anlamda kullanılmıştır?
A) Ayşe Hanım, ocağın altını yakıyor.
B) İlk insanlar, tahta parçalarıyla ateş yakıyordu.
C) Erol Bey, sigarasını çakmağıyla yaktı.
D) Ali, yanlış davranışlarıyla geleceğini yakıyor.

SORU 3: Yandaki şeklin çevresi kaç cm'dir?
A) 20 cm B) 40 cm
C) 80 cm D) 28 cm

SORU 4: 1'den 500'e kadar olan sayılar arasında 11 ile bölünebilen kaç sayı vardır?
A) 50 B) 45 C) 48 D) 49

SORU 5: Yandaki şeklin alanı kaç cm^2'dir?
A) 60
B) 24
C) 90
D) 84

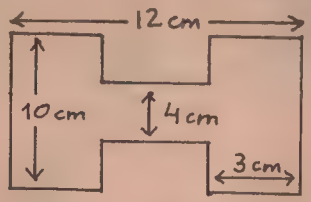

SORU 6: Hangisi asal sayı değildir?
A) 31 B) 221 C) 47 D) 83

SORU 7: Bir sayının binler basamağından 7 eksilince geriye 34548 kalmaktadır. Bu sayı kaçtır?
A) 27548 B) 41548 C) 42548 D) 52488

SORU 8: Aşağıdakilerden hangisi sözlükte önce gelir?
A) parmak B) panter
C) pantolon D) palto

SORU 9: Bir sözcük biçimine getirildiğinde farklı olanı hangisidir?
A) DİKE B) ÖPKEK
C) NEFTELO D) KENİ

SORU 10: 65 35 17 ? sayı dizisinde soru işaretinin yerine hangi sayı gelmelidir?
A) 14 B) 12 C) 3 D) 5

SORU 11: Ş P M J Ğ ? harf dizisini aşağıdakilerden hangisi izlemelidir?
A) D B) I C) E D) L

SORU 12: Yandaki sayı dizisinde soru işaretli yere hangi sayı gelmelidir?
A) 2 B) 7 C) 5 D) 4

4	8	6
6	2	4
8	6	?

SORU 13: Aşağıdaki şeklin sayılarını inceleyerek, ikincide yer alan soru işaretinin yerine, gelmesi gereken sayıyı bulunuz.
A) 3 B) 7
C) 12 D) 5

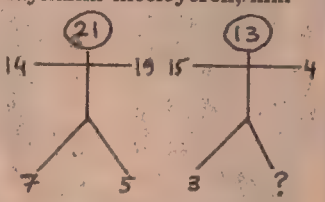

SORU 14: "Can kulağıyla dinlemek," deyimini en iyi açıklayan aşağıdakilerden hangisidir?
A) Her şeyi bırakıp hayatını kurtarma çabasında olmak.
B) Büyük bir dikkatle, iyi kavramaya çalışarak dinlemek.
C) Çok zayıf, mecalsiz kalmak.
D) İşsiz durmaktan duyulan tedirginlik, bunalım.

SORU 15: "Baba ocağı," deyimini en iyi açıklayan aşağıdakilerden hangisidir?
A) Ünlü kişilerin uğrak yeri.
B) Yaşlı, iyi yürekli, olgun, hoşgörülü kişilerin evi.
C) Öteden beri ailesinin malı olup içinde yaşadığı ev.
D) Uzun zaman önce yapılmış, yemek yapılan yer.

SORU 16: "Fena olmak," deyimini en iyi açıklayan hangisidir?
A) Aşırı derecede olmak.
B) Kötü huylu olmak.
C) Kötüye doğru gitmek.
D) Çok sarsılmak, çok üzülmek.

SORU 17: Aşağıdaki cümlenin eksik sözcüğünü anlam yönünden en iyi tamamlayan sözcük hangisidir?
Orhan Veli, ilkokulun son sınıfındayken şiire başladı ve öğretmeni tarafından desteklenerek ..... yönetildi.
A) edebiyata B) okumaya
C) yazmaya D) bırakmaya

SORU 18: 1450 öğrencisi bulunan bir okulun yüzde 40'ı sınıf geçmiştir. Sınıfını geçen öğrenci sayısı kaçtır?
A) 250 B) 580 C) 455 D) 320

SORU 19: Farklı olan hangisidir?
A) Tatilimi ben de Doğakent'te geçirdim.
B) Saniyesinde kapıyı açıp çıktım.
C) Dergide çalışmayı seviyorum.
D) Kurşunkalemin bende kalmış.

(Yanıtlar 29. Sayfada)

Lord Joseph LISTER

- Ünlü İngiliz cerrahı
- 1827'de doğdu
- 1912'de öldü

Ünlü İngiliz cerrahı Lord Joseph Lister, 5 Nisan 1827'de İngiltere'de Essex'de doğdu. Babası, mikroskobu geliştiren ve bu başarısı nedeniyle İngiliz Akademisi üyeliğine seçilen Jackson Lister'dir. Öğrenimini tıp doktoru olarak tamamladı. Ameliyatlardan sonra yaralarda meydana gelen septisemi'yi(*) önleyen ve cerrahlık alanında büyük bir yenilik olan buluşlar yaptı. Ameliyatı yapacak operatörlerin, asistanların gerektiği kadar temiz olmalarını ve dezenfekte(**) edilmelerini önerdi ve bu alanda uygulamalar yaparak değerli başarılar elde etti. Daha yüz yıl öncesine kadar korkunç yerler olarak görünen hastanelere yeni sağlık, temizlik ve mikroplardan arınma yöntemleri getiren Lord Joseph Lister, XIX'uncu yüzyılın en önemli bilim adamları arasında yeraldı.

10 Şubat 1912'de öldü. İngiliz halkı, onun da ünlü kişilerin gömüldüğü Westminster Kilisesi'ne gömülmesini istedi, ama o çok sevdiği ve büyük yardımcısı olan eşinin yanına gömülmesini istemişti. Cenaze töreni yine Westminster Kilisesi'nde yapıldı ve toprağa eşinin yanında verildi.

(*) Kanın mikroplarla zehirlenmesi.
(**) Mikroplardan arındırma.

Cerrahlıkta Yenilik

Fransız bilim adamı Louis Pasteur 1864'de mayalanmalara, salgın hastalıklara gözle görülemeyecek kadar küçük olan bazı yaratıkların neden olduğunu ortaya çıkarmıştı. Önceleri mikropların yalnız havada bulunduğu sanılıyordu. Pasteur ise bunların her yerde, insan bedeninde de bulunduğunu kanıtlamıştı. Bu çalışmaları inceleyen Lord Lister, ameliyat sonraları yaralarını gözönünde tutarak bunların çevresini temiz tutmaya, mikroplardan korunmasına özen gösterdi. İlk kez asistanlarının kendisi gibi ellerini mikrop öldürücü maddelerle yıkamalarını sağladı. Ama bütün bu önlemlere karşın yine de birçok insan, eskiden olduğu gibi ameliyattan sonra ölüyordu. İncelemelerini sürdürdü ve mikropların zararlı duruma gelmeden önce yokedilmeleri gerektiğini saptadı. Buna göre bir yarayı sürekli olarak mikrop öldürücü bir ilaçla temas ettirmek gerekiyordu. Bu amaçla yaranın üzerine asit fenik'e(*) batırılmış bezler koymaya başladı ve böylece bu mikrop öldürücüyü cerrahlık alanına soktu. Yalnız bu ilaç çok acı veriyordu. Bunu önlemek için asit fenik'li macun benzeri ilaçlar kullanmaya başladı.

Buluşları bütün dünyada büyük ilgiyle karşılandı, operatörler arasında onun yöntemlerini kullananların sayısı gün geçtikçe arttı. Yalnız asıl tehlikenin, vücudun dokularında olduğunu da anlamıştı. Çalışmalarını bu yönde yürüttü, böylece ameliyatta kullanılan aletleri sterilize(**) etmeye başladı. Onun bu buluşu tıp tarihinde önemli bir ilk adım oldu. Önceleri aletleri mikroplardan arıtmak için asitler kullanılıyordu, ama sonradan ısının mikrop öldürücü etkisi anlaşıldı ve aletlerin kaynar sularda tutulması yöntemi uygulanmaya başlandı.

(*) Mikrop öldürücü kimyasal madde.
(**) Sterilize etmek (sterilizasyon): Bir yara, bir madde ya da cerrahi bir aletin mikroptan arındırılması.

ÖZELLİKLER

- Babası en yakın arkadaşıydı. Orta boyda, ince yapılı, saçları siyahtı. Başı iri, alnı genişti.
- Ağırbaşlı olmakla birlikte şen bir kişiliği vardı. Çok güzel yüzer, açık havada jimnastik yapmasını severdi.
- Hocası olan operatör Syme'nin kızı Agnes'le evlendi. Birbirlerini çok seviyorlardı. Agnes, eşinin en yakın bir yardımcısı oldu. Onun sekreteriymiş gibi çalışıyor, notlarını tutuyor, konferanslarını yazıyordu.
- Bazen derslerine geç kalırdı. Bunun nedeni, çok kez yolda çalışmalarıyla ilgili bir şey hatırlaması, hemen evine dönerek aklına gelen konunun doğru olup olmadığını saptamak için deneyime girişmesiydi.
- Olaylar karşısında hiç heyecanlanmaz, soğukkanlılığını yitirmezdi.

Mini ansiklopedi

AY'I OLUŞTURAN MADDELER NELERDİR?

1969 yılında bu sorunun yanıtını kesin olarak öğrenebildik. O tarihte astronotlar Ay'a inmişler ve Ay'ın taşından toprağından örnekler getirmişlerdi.

İşte bu taşlar ve topraklar incelenmiş ve yeryüzünün taş ve toprağında bulunan minerallerin tıpkılarını içerdikleri görülmüştür.

Ayda iki tür taş bulunuyor. Biri, Ay'a düşen göktaşları, öbürü, Ay'ın kendi yüzeyinde derinlere uzanan taşlar. Ayda toprak bulunuyor, ama su bulunmuyor. Onun için Ay'da hiç bitki yetişmez.

BALIKLAR UYUR MU?

Bütün balıkların tıpkı sizler gibi dinlenmeleri gerekir. Bu dinlenmenin biçimi balığın türüne göre değişir. Kimi balıklar deniz ya da göl diplerinde, karınlarını yere yaslayarak uyurlar. Kimileriyse kumların içine saklanırlar. Suyun içinde asılı duran balıklar da vardır.

Evet, balıklar uyurlar; ama gözlerini kapamazlar. Bir akvaryumun önünde saatlerce dursanız da bir balığın gözlerini kırptığını göremezsiniz. Pekâlâ, nasıl anlarız bir balığın uyuyup uyumadığını? Pek kolay değildir bunu anlamak. Balıklar gözlerini kapamazlar; çünkü gözkapakları yoktur ki!

Gözlerini kapayamadıklarına göre nasıl uyur bu balıklar? Bir balığın beyni kendisini ışığa karşı duyarsızlaştırır ve böylece uykuya dalar.

Doğal Hesap Makinesi

Deney köşesi

İki elinizin 10 parmağıyla 1000'e kadar sayabilirsiniz. Nasıl mı?

Önce ellerinizin ayaları yüzünüze dönük biçimde ve parmaklarınız içe dönük durumda iki yumruğunuzu önünüzde tutunuz. Sağ elinizin başparmağını kaldırınız. Bu, "bir" demektir. "İki"yi elde etmek için, başparmağınızı indirip, gene sağ elinizin işaretparmağını kaldırınız. "Üç" elde etmek için, sağ elinizin başparmağıyla işaretparmağını birlikte kaldırınız. Yani bir parmak kaldırıldığında, buna "1" diyoruz; ve bir parmak indirildiğinde, buna da "0" (sıfır) diyoruz. On parmağınız olduğuna göre sıfırı şöyle gösteririz:

	00000	00000
1 şöyledir	00000	00001
2 şöyledir	00000	00010
3 şöyledir	00000	00011

"4"ün ne olacağını tahmin etmişsinizdir. Evet, şöyle olur:

	00000	00100
5 şöyledir	00000	00101
6 şöyledir	00000	00110
7 şöyledir	00000	00111
8 şöyledir	00000	01000

*

Devamını da siz kendiniz yapabilirsiniz. Sadece 4 parmakla 15'e kadar sayılabilir. Bu tür saymaya "2 tabanlı sayma sistemi" denir ve sadece "0" ve "1" rakamlarını kullanır. Bilgisayarlar bu sistemle çalışırlar. Bu biçimde, 10 parmağınızla "1023" sayısına kadar sayabilirsiniz. Örneğin:

32 şöyledir	00001	00000
167 şöyledir	00101	00111

Bu çizim, 2 tabanlı sayı sistemine göre "1"i gösterir. (00000 00001).

Bu çizim, 2 tabanlı sayı sistemine göre "7"yi gösterir. (00000 00111).

Mayıs Ayında Önemli Gün ve Haftalar

Mayısın onemli günlerinden biri Anneler Günü'dür. Annelere şükran ve bağlılığı belirtmek, anneye saygı ve sevgi duygusunun sürekli, canlı kalmasını sağlamak amacıyla kutlanmaktadır.

Anneler Günü, mayıs ayının ikinci pazar günü olarak benimsenmiştir. Yurdumuzda 1956 yılından beri kutlanmaktadır. Dünyada ilk kez, 1906 yılında annesini yitiren Amerikalı genç kız Jarvis tarafından kutlanarak önem kazanmıştır. Onun çabalarıyla önce Teksas ve Amerikan eyaletleri arasında daha sonra da Avrupa'ya ve tüm dünyaya yayılmıştır.

Anneler Günü'nün amacı hiç kuşkusuz anne sevgisinin önemine dikkat çekmek, ona yaşarken olduğu gibi, yaşamı son bulsa dahi en büyük saygıyı, sevgiyi göstermektir.

Gerçekte bir anne sevgisi, bir anne hakkı bir gündeki armağanlarla, anımsayışlarla ödenemez. Siz de biliyorsunuz bunu. Nedeni çok kolay: Anneler olmasaydı, çocuklar da olmazdı.

Mayıs ayında Trafik Haftası, Sakatlar Haftası, Avrupa Günü, Hava Şehitlerini Anma Günü ile Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı yer alıyor. Bunların hepsini tek tek okullarınızda büyük bir önemle kutlayacağınızı, değerlendireceğinizi biliyoruz. Bir de bu sütunda mayıs ayının ilk cumartesi başlayan Trafik Haftası'na değinmek istiyoruz.

Dünyanın belli başlı bütün ülkelerinde aynı sürede kutlanan Trafik Haftası'nın amacı şu: "Trafik kurallarına uyma, yayalara ait yol ve geçitleri kullanma, trafik kazalarının toplumumuza verdiği ekonomik ve manevi zararların önemini kavratma. Trafik kazalarında ilkyardım konularında gerekli davranışlar edinmek yönünden bilgi, beceri ve alışkanlıklar kazandırarak disiplinli ve düzenli yaşama bilincine sahip vatandaşlar yetiştirme."

Bildiğiniz gibi ülkemizde trafik, gittikçe önem kazanmaktadır. Bu önem, artan nüfusumuzun yanında, artan taşıt araçlarına da bağlıdır. Bu yüzden yayaların kendileri için ayrılan yoldan ve zamanında, işaretlere dikkat ederek geçmesi, vazgeçilmez bir kuraldır. Özellikle son yıllarda büyük kentlerimize birçok üstgeçit yapılmış, yol bütünüyle taşıtlara bırakılmıştır. Bu trafiğe kesinlikle uymamız gerekir. İşte bu haftayı çeşitli yönleriyle değerlendirirsek, önemini daha iyi kavramaz mıyız?

DENEKTAŞI Bunları biliyor musunuz?

1. 1454-1512 yılları arasında yaşamış, birçok keşif gezilerine katılmış, 1499 yılında Brezilya ve Venezüella'nın kuzey kıyılarına kadar gitmiş, Amerika'nın Asya'dan ayrı bir kıta olduğunu ilk defa olarak farketmiş, adı bu yeni kıtaya ilk defa 1507'de Martin Weldseemüller'in dünya haritasında verilmiş olan Floransalı gezgin keşifçinin adı ve soyadı nedir?

2. İÖ 2. ve 3. yüzyıllarda, o tarihlere dek dostça yaşamış olan Roma ile Kartaca'nın Batı Akdeniz'in ele geçirilmesi için tutuştukları üç savaşa tarihte ne ad verilir?

3. Günümüzde yaygın olarak kullanılan jet motorları hangi yılda, kimin tarafından icat edilmiştir?

4. Kuveyt, Katar, Ürdün, Arap Yarımadası'ndaki Arap devletlerinden üçünün adlarıdır. Bu devletlerden hangisi en güneyde yer almaktadır?

5. Mart ayında, Cumhurbaşkanı Kenan Evren'in resmi konuğu olarak Türkiye'yi ziyaret eden Çin Halk Cumhurbaşkanı'nın adı nedir?

6. Afrika'nın birçok sularında bulunan, uzunluğu 4 metreyi bulan, kuyruğu 55 cm. kadar olan, 4 parmaklı kara hayvanları içersinde filden sonra en büyük, eti yenir, derisi kullanılır memelinin adı nedir?

7. Giyim, ev, konuşma, sanat, dinlenme-eğlenme gibi kimi kültür öğelerinin biçiminde (çoğunlukla bu biçimin ayrıntılarında) sık sık ortaya çıkan kısa süreli ve toplum içinde az çok onay görüp izlenen değişikliklere ne deniyor?

8. Eski sanat ve bilim yapıtlarının, sanat ve bilimi ilgilendiren nesnelerin görülüp yararlanılması için bulundurulduğu yer.

9. Güneş'e uzaklık sırasında sekizinci gelen 9 büyük gezegenden birisinin adını söyleyebilir misiniz?

10. Vücutlarına verem mikrobu girmesine karşın henüz hastalığa yakalanmamış sayıf kimselerin, verem'e yakalanmasını önlemek amacıyla bakıldıkları sağlık kurumlarına ne ad verilir?

Yanıtlar 29. sayfada

ülkemizi tanıyalım!

ELAZIĞ

Doğu Anadolu'nun yukarı Fırat ve Dicle bölgesinde bir ilimizdir. Toprakları engebeli ve dağlıktır. Bu nedenle hayvancılık ve tarım gelişmiştir. Tarımdan başka, bağcılık ve çeşitli meyvecilik de son yıllarda oldukça ileri durumdadır. Endüstri bitkilerinden pamuk ve şekerpancarı ekimi de yapılmaktadır.

Elazığ'da yazlar sıcak geçer, kışlar soğuktur, fakat uzun sürmez. Kış yağışları kar şeklindedir. Yazlar kuraktır.

BÖLGESİ: Doğu Anadolu.
KOMŞULARI: Bingöl, Diyarbakır, Malatya, Tunceli.
İLÇELERİ: Merkez, Ağın, Baskil, Karakoçan, Keban, Maden, Palu, Sivrice.
YÜZÖLÇÜMÜ: 9.151 km²
NÜFUSU: 440.808
OVALARI: Uluova, Elazığ Ovası.
DAĞLARI: Güneydoğu Torosları, Mayram Dağları, Baskil Dağları.
AKARSULARI: Fırat, Murat, Karasu, Dicle (kaynakları).
GÖLLERİ: Gölcük (Hazar Gölü, 70 km²)

ELAZIĞ ADI NEREDEN GELİYOR?

Elazığ, Harput'un bir mesire yeriydi. Geçtiğimiz yüzyılda kentleşmeye başladı. Bu dönem Sultan Abdülaziz zamanına rastladığı için "Mamure't-ül Aziz" adı verildi. Sonra bu ad halkın

Harput Kalesi

dilinde kısaltılarak Elaziz şekline dönüştü. Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra Atatürk tarafından bu kente "Azık diyarı" anlamına gelen "Elazık" adı verildi. Zamanla bu ad halkın dilinde Elazığ biçimiyle söylendiğinden, resmi ad olarak da benimsendi.

TARİHİ :

Elazığ'ın tarihi Hititlere kadar uzanır. Bu toprakların, Hitit İmparatorluğu'nun en doğu ucunu oluşturduğu bilinir. Daha sonra Mittaniler, onları takiben de Urartular bu toprakların sahipleriydiler. Sonra Asuriler, İranlılar, Romalılar, Bizanslılar ve Araplar bu yöreye zaman zaman egemen oldular. Bu belde, Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaettin Keykubat tarafından zaptedilmiş, Dulkadiroğulları ve Ertenaoğulları arasındaki mücadelelere sahne olmuş, 1465'te Akkoyunlu hükümdarı tarafından zaptolunmuştur. 1516'da Osmanlı Devleti'ne katılmıştır.

Bizanslıların "Ziata", Müslüman Arapların "Hısn-ı Ziyâd" adlarıyla andıkları bu görkemli kenti Türkler "Harput" adıyla anmışlardır. Harput ve çevresi Osmanlılar devrinde Diyar-ı Bekir Beylerbeyliği'nin 24 sancağından birinin merkezi olmuştur. Yüzyıllar boyu yörenin en görkemli kenti kimliğini koruyan Harput, XX. yüzyıl başlarında birden önemini yitirivermiştir. Buna karşın hızlı bir gelişme gösteren Elaziz kenti önemli bir merkez haline gelmiştir. Cumhuriyet sonrası ise, il haline getirilmiştir.

TARİHİ YAPILARI:

Harput-Elazığ'ın 5 km kuzeyindedir. Harput Kalesi, Bizans devrinde yapılmış, Arap, Selçuk, Ertenaoğulları, Akkoyunlular arasındaki savaşlarda önemli rol oynamıştı. 1516'da Osmanlı Sultanı I. Selim tarafından zaptedilmiştir.

Ayrıca Harput'ta Türk-İslam yapıları görülebilir. En önemlisi Artukoğulları devrinden kalma Ulu Cami'dir (1166).

FOLKLOR:

Elazığ'ın kendine özgü bir ağzı vardır. Bu günlük konuşmada olduğu gibi, çeşitli folklor ürünlerinde de gö-

Fırat Vadisi

...neğin masal ve manileri, ata-
..., yörenin konuşma dilini yan-

...IM - KUŞAM :
...n kuşamlarda kırmızı, mavi,
...mor ve sarı renkler seçilir. Er-
...de beyaz dik yakalı gömlek, üze-
...çalvar renginde, üç düğmeli ye-
...ele sarılan beyaz, ipek kumaş
...ır. Ayaklarında beyaz yün ço-
... yemeni adı verilen siyah ayak-
... vardır.
...nlarda ise başlarında ufak fes
...rasında penezler, üzerine saçak-
...uk oyalı renkli yazma vardır.
...de, bluz üzerine üç etek ve bele
... madeni kemerleri vardır. "Ka-
..." denilen şalvar düz veya küçük
..., renklidir. Ayaklarda beyaz ya
...klı yün çorap, siyah veya pullu
... bulunur.

...LK OYUNLARI :
...ığ'da da kadınların ve erkekle-
...nadığı oyunlar farklıdır. Bir de
...n "Karşılamalar" eklenirse, üç
...yundan söz edilebilir. Kadınlar,
...ı, Çikçiko, Şeve Kırma, Çayda
...oyunları oynarlar. Erkekler ise
... Oyunu, Elazığ Zeybeği, Deve
...ı, Delilo, Cirit Oyunu gibi oyun-
...arlar.

...ÖZLERİ VE DEYİMLERİ:

... ayan olurmuş.
...ren dünyası.
...soğan, baban sarımsak, sen ne-
...en çıktın a nane şekeri.
...masa, gözünü kargalar oyacak.
...ıkar, el de döner yüzü yıkar.
...n hazır, yel nerde?
...miş burnundan düşmüş.
... ele al da, köpeği öyle ara.
...m ekşidir diyeni gördün mü?
... kapının büyük halkası olur.
... köyü köpeksiz, başladı gezmeye
...neksiz.
... oyuna gider, çoban yer koyuna
...er.
...örmeden paçaları sıvama.
...ıkın, içini açın bakın.
...n köye it ürmez.
... eşek kurttan korkmaz.
... tabut, doğana beşik gerek.

...LERİ:

...ı köz öldürür
...köz öldürür
... kılıç kesmez
...tü söz öldürür

...kal dilim dilim
...ış benim gülüm
...ülüme ne dedim
...un ağzım dilim

ÜLKELERİ TANIYALIM

Bulgaristan

Resmi adıyla Bulgaristan Halk Cumhuriyeti, Balkan yarımadasında bir devlettir. Kuzeyde Romanya, batıda Yugoslavya, güneyde Yunanistan ile Türkiye, doğuda Karadeniz'le sınırlıdır. Başkent Sofya'dan sonra başlıca kentleri Filibe, Varna, Rusçuk, Burgaz, Eski Zağra, Pernik, Plevne, İslimye, Kolarovgrad, Tolbuhin, Hasköy ve Yanbolu'dur. Bulgaristan bir yandan Orta Avrupa ve Doğu Avrupa, öte yandan da Akdeniz kıyısındaki Avrupa arasında bir geçiş ülkesidir.

Ülke, kuzeyde Balkan sıradağlarından, bu dağlardan Tuna'ya doğru yavaş yavaş eğilen geniş yaylalardan; ortada, Meriç havzasından; güneyde ise Rodop dağlarından oluşur. Meriç havzası, eski tarihi Rumeli bölgesidir.

Bulgaristan'da genellikle kara iklimi hâkimdir; kışlar çok sert, yazlar sıcak geçer. Bulgaristan'da tahıl, tütün, pamuk, pirinç, kenevir tarımı yapılır. Ayrıca sebze, meyve, üzüm de yetiştirilir. Sığır, koyun, domuz ve kümes hayvanları yetiştiriciliği de önemlidir.

Rila'da bir manastır

Sofya'dan bir görünüş

Bulgaristan sanayiin gelişmesi için planlı bir çalışma içindedir. Eskiden beri var olan küçük besin ve dokuma sanayiine linyit, demir, kurşun ve çinko çıkaran şantiyeler, hidroelektrik santraller ile kimya fabrikaları eklenmiştir. Ülkede kıt olan madenler ve petrol, Rusya'dan alınır.

Bulgaristan son yıllarda turizm alanında çok olumlu gelişmelere sahne olmuştur.

Bugünkü Bulgaristan topraklarında önce Traklar oturuyordu. Sonra İÖ 30 yılında Romalılar geldi. İS 680 yıllarında Karadeniz'in kuzeyinden Bulgar Türkleri gelince Bulgar tarihi başlamış oldu. 1018 yılında Bulgaristan Bizanslıların eline geçti. Murat I zamanında (1362-1389) Bulgaristan Osmanlılarca alındı. Uzun süren isyanlardan sonra 1878 yılında Osmanlı devleti bir Bulgaristan devleti kurulmasını kabul etti.

Günümüzde Bulgaristan ve Türkiye ekonomik ve kültürel ilişkilerini geliştirme çabasındadırlar.

NÜFUSU:	8.778.000
YÜZÖLÇÜMÜ:	110.912 km²
BAŞKENTİ:	Sofya
DİLİ:	Bulgarca
DİNİ:	Müslümanlık, Hıristiyanlık
PARASI:	Leva

Amerika Uygarlıkları

Genel Kültür

Mayalar, Aztekler ve İnkalar, çağlarının çok ilerisinde uygarlıklar yaratmışlardı...

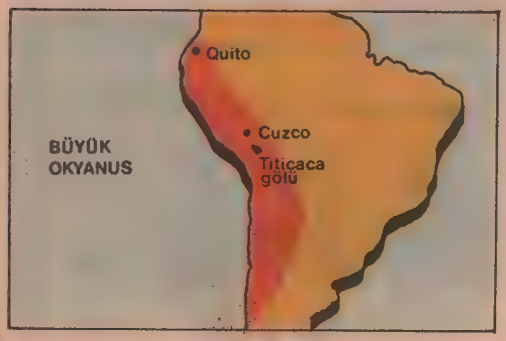

Kuzey ve Güney Amerika'ya ilk kez yerleşenler, Asya'dan gelmişlerdir. 20.000 yıl kadar önce, şimdi Bering Boğazı sularıyla kaplanmış olan kara üzerindeki doğal köprüden geçmişler, daha sonra yavaş yavaş hem Kuzey hem de Güney Amerika'ya dağılmışlardır. İşte Kristof Kolomb, 1492'de ulaştığı bu toprakları Hindistan sandığı için bu insanları görünce onlara "Hintliler" (Kızılderililer) demiştir. Bu insanların çoğu, yaşamlarını vahşi hayvan ve balık avlamak ya da çeşitli bitkileri toplayıp bunları yemekle sürdürüyorlardı. Bazıları çiftçi olmuştu. Bazıları da M.Ö. 1500 yıllarından sonra köy ve kentler kurmuşlardı. Başlarında çok güçlü yöneticiler bulunuyordu.

Hemen aynı yıllarda Kızılderili uygarlığı Orta ve Güney Amerika'da gelişmeye başlamıştır. En eski uygarlık, M.Ö. 1300 yıllarında Meksika Körfezi yörelerinde yaşayan Olmek'ler tarafından kurulmuştur.

Bizim en çok tanıdığımız üç Kızılderili uygarlığı daha sonraları ortaya çıkmıştır. Bunların ilki, Meksika'nın güneyi ile Guatemala'da yaşamış, oldukça bilgili, marifetli kişiler olan Maya'lardır. M.S. 300 yıllarında yazılarını hiyeroglif (simgeleri resimler olan yazı) ile yazıyorlar, tarihlerini taş levhalar üzerine bu yazı ile kazıyorlardı. Maya'lı astronomlar (gökbilimciler) yıldızları incelemişlerdi ve bir yılın ne kadar süre olduğunu hesap edebiliyorlardı. Heykeltraşları (yontucuları) çok güzel heykeller ve oyma işleri yapmışlar; mimarları, çok gösterişli piramit tapınaklar inşa etmişlerdi. M.S. 9'uncu yüzyılda Maya uygarlığı çöküntüye uğradı. Bunun nedeni bazı hastalıklar ya da bir savaş olabilir. Bugüne kadar kimse bunu kesin olarak öğrenememiştir.

Beş yıl sonra Meksika Vadisi'nde Aztek uygarlığı gelişmeye başlamıştır. Aztekler'in başkenti Tenoçtitlan, insana hayranlık veren bir yerdi. 1519'da buraya gelen İspanyollar, Tenoçtitlan'ın o zamanki Avrupa kentlerinden daha büyük olduğunu görmüşlerdir. Bu kentin kurulmasına 1325'de Tekskoko Gölü üzerinde başlanmıştır. 60.000 evin bulunduğu ve 350.000 insanın yaşadığı bu kent, gölün sahillerine; su üzerine yapılmış yüksek ve çok geniş üç kaldırımla bağlanmıştır. Yolların her biri, on atlının yanyana

Altın ve Gümüş Odalar

Pizzaro 1532'de Tahuantinsu'ya geldiği zaman Sapa İnka Atahualpa'yı hapsetti. İspanyolların altına karşı çok hırslı olduklarını bilen Atahualpa, özgürlüğünün verilmesi için çok büyük bir fidye ödemeyi önerdi. Bunlar, bir oda dolusu altın ve iki oda dolusu gümüş olacaktı. İnka halkı, ülkenin her yanından altın ve gümüşten yapılmış heykeller, süslemeler ve çeşitli eşyayı Tahuantinsu'ya taşıdı. Hatta bunun için tapınaklarının duvarlarındaki altın ve gümüş süslemeleri de söktüler. Odalar, Atahualpa'nın sözverdiği gibi altın ve gümüşle doldurulcu. Ama İspanyollar, halkı kendilerine karşı kışkırtabileceği olasılığından korkarak onu öldürdüler.

Yukarıda solda: Haritada, İnka İmparatorluğu'nun yeri görülmektedir. Bu topraklar üzerinde bugün Ekvador, Peru, Bolivya, Şili ile Arjantin'in kuzey-batı bölümü bulunmaktadır. 2500 yıl süren İnka İmparatorluğu, kuzeyden güneye doğru uzanan 4.000 kilometrelik bir toprak üzerinde kurulmuştu.

Yukarıda: M.S. 300 ve 850 yılları arasında Mayalar; güzel kentler, saraylar, tapınaklar yapmışlardır. Tapınaklar, onlara özgü bir yapı biçimidir. Bunlar, tepesine dik merdivenlerle çıkılan piramit biçiminde yapılardır.

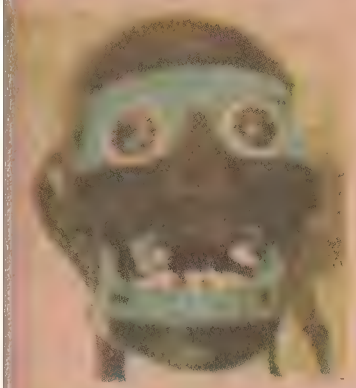

Yukarıda: 1519'da İspanyol kaşifi Hernando Kortez ile Aztekler İmparatoru Montezuma'nın tarihsel buluşmaları.

Solda: Meksika'da bulunan ve Aztek sanatının bir örneği olan firuze taşı ve mozaikle yapılmış bir kafatası maskesi.

Altta: İnkalar'ın 1911'de And dağlarında bulunmuş olan Maçu Pikçu kenti.

rahatlıkla geçebileceği genişlikte yapılmıştır. Aztek yöneticisi Montezuma, 300 odası ve 20 kapısı olan bir sarayda oturuyordu. Ekonomi tarıma dayanmaktaydı. Aztekli çiftçiler gölde "yüzen bahçeler" yapıyorlar, meyva, mısır ve çeşitli bitkiler yetiştiriyorlardı.

Bu sıralarda Güney Amerika And dağlarında Tahuantinsuyu (Peru) denilen büyük bir imparatorluk, Sapa İnkaları adı verilen egemen kişilerce zaptedilmişti. And dağları boyunca 4.000 kilometreye kadar uzanan bu yerde altı milyon kadar insan yaşıyordu. İnkalar, İmparatorluğun her yanını başkent Kuzko'ya bağlayan yollar yapmışlardı. Hızlı koşucular, haberleri ülkenin bir ucundan öteki ucuna kolayca götürebiliyorlardı. İnkalar da Aztekler gibi Güneş'e tapıyorlardı, ama Aztekler'in yaptıkları gibi insan kurban etmiyorlardı. Egemen oldukları kabilelere karşı iyi davrandılar. İnkalar devleti bir "refah devleti"ydi. Herkesin yeteri kadar yiyeceği, giyecek elbisesi ve bir evi vardı. Herkes, toplum içinde yapması gereken görevinin ne olduğunu iyi biliyordu.

Hem İnkalar, hem de Aztekler, İspanyollar tarafından birbirine benzeyen şekilde zaptedilmiştir. Her iki halk da beyaz-derili ilahın topraklarını istemek üzere bir gün Büyük Sular'dan (Atlantik Okyanusu) geleceğine inanıyordu. İspanyollar 1519'da Meksika'ya geldikleri zaman liderleri Hernando Kortez'i yanlışlıkla beklediklerini ilan ettiler. 1532'de İnkalar aynı yanılgıyı İspanyolların önderi Fransisko Pizarro için yapmışlardı. Bu yanılmaları, İspanyolların hem Meksika, hem de Peru'yu zaptetmelerine ve 300 yıl yönetimleri altında tutmalarının yolunu açtı.

dünya öykülerinden örnekler

ateş yakmak

YAZAN: JACK LONDON

ÇİZEN: NİYAZİ YOLTAŞ

ADAM, IRMAK KIYIŞINDAKİ KAMPA GİTMEK ÜZERE YAMACI TIRMANDIĞINDA GÜN DOĞMAK ÜZEREYDİ. HER TARAF GÖZ ALABİLDİĞİNCE KAR VE BUZLA ÖRTÜLÜYDÜ. ISI, SIFIRIN ALTINDA 60 DERECEYE DÜŞMÜŞTÜ...

YAMAÇTAN İNİP DÖNMÜŞ IRMAK YATAĞINDA İLERLERKEN ADIMLARINA DİKKAT ETMEYE BAŞLADI. YAMAÇLARDAN İNEN DERE SULARININ KARLARIN ALTINDA DURMAKSIZIN AKARAK YOLCULAR İÇİN KORKUNÇ BİR TUZAK OLUŞTURDUĞUNU BİLİYORDU.

1

GERÇEKTEN DE AZ SONRA BUZ TABAKASINDA BİR ÇITIRTI İŞİTTİ. BİRDEN FIRLAYAN KÖPEĞİNİN AYAKLARI KARLARIN ALTINDAN AKAN SUYLA ISLANMIŞTI.

KÖPEĞİN AYAKLARINDAKİ SU BİRDEN BUZ KESİLDİ. FAKAT HAYVAN İÇGÜDÜSÜYLE BUZLARI DİŞLERİYLE KIRMAYA VE YALAYIP ERİTMEYE BAŞLADI...

SAAT ONİKİ OLMUŞTU. ADAM, ÇALILARIN ARASINDAN TOPLADIĞI DAL PARÇALARİYLE BİR ATEŞ YAKIP KOYNUNDAN ÇIKARDIĞI ÖĞLE YEMEĞİNİ YEDİ.

KÖPEK, ATEŞİN SICAKLIĞINDAN KEYİFLENMİŞTİ AMA ADAM TEKRAR YOLA KOYULUNCA CANI SIKILDI. BU ADAM SOĞUKTAN ANLAMIYORDU HERHALDE... ANLASA BÖYLESİNE KORKUNÇ BİR HAVADA YOLA ÇIKMAZDI.

AZ ÖTEDE İLK TEHLİKE BELİRDİ. BU KEZ ADAMIN AYAKLARI, BİR KAR YIĞININ ALTINDAKİ SUYA BATARAK ISLANDI.

ADAM, HEMEN ORACIKTA BULDUĞU DAL PARÇALARI İLE BİR ATEŞ YAKTI VE BOTLARINI ÇIKARTIP AYAKLARINI KURUTMAYA GİRİŞTİ. FAKAT PARMAKLARINDA BİR HİSSİZLİK VARDI, BOTLARININ BUZ TUTMUŞ BAĞCIKLARINI ÇÖZEMEDİ.

TAM BU SIRADA... ATEŞİN ÜZERİNDEKİ AĞACIN DALLARINDAN BİRİ, SICAKTAN ERİYİP DÖKÜLEN KARLARIN ETKİSİYLE SALLANDI VE BU SALLANTI BİR ANDA TÜM DALLARI HAREKETE GEÇİRDİ...

DALLARDAKİ KARLARIN HEPSİ ATEŞİN ÜZERİNE YIĞILDILAR, ATEŞ SÖNMÜŞTÜ.

ADAM BU KEZ ATEŞİ AÇIKLIK BİR YERDE YAKMAYA GİRİŞTİ. ZORLUKLA TOPLADIĞI ÇALILARLA BİR ÖBEK YAPTI VE CEBİNDEN KİBRİT KUTUSUNU ÇIKARTIP BİR TANESİNİ KOPARMAK İSTEDİ. FAKAT..

...FAKAT DONMUŞ PARMAKLARI KUTUYU TUTAMIYORDU. KUTU YERE DÜŞTÜ...

PARMAKLARI ÇALIŞMADIĞI İÇİN, KUTUYU TUTUP KALDIRAMADI. ANCAK BİLEKLERİNİN YARDIMI İLE KAVRADI VE DİŞLERİYLE BİR KİBRİT KOPARDI. KİBRİTİ BACAĞINA SÜRTEREK TUTUŞTURDU...

NE VAR Kİ, KİBRİTİN DUMANI BURNUNA KAÇINCA ÖKSÜRMEK ZORUNDA KALDI. KİBRİT, YERE DÜŞEREK SÖNDÜ...

BU KEZ KİBRİTLERİN TÜMÜNÜ BİLEĞİYLE KAVRADI VE...

...BACAĞINA SÜRTTÜ. BİR KUTU KİBRİT BİRDEN ALEV ALDI. BUNLARLA ÇALILARI TUTUŞTURURKEN...

...ETİNİN YANDIĞINI HİSSETTİ... AMA YİNE DE DİRENEREK ATEŞİ YAKMAYI BAŞARDI.

YAKTIĞI ATEŞİ BESLEMEYE ÇALIŞIRKEN BU SEFER DE ATEŞİN ORTASINA KOCA BİR YOSUN PARÇASI DÜŞÜRDÜ. ONU ÇIKARMAK İSTERKEN DE TÜM ATEŞİ SAĞA SOLA DAĞITTI...

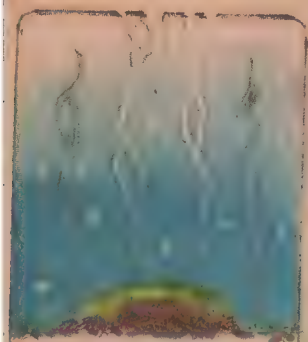

ETRAFA YAYILAN YENİ TUTUŞMUŞ ÇALILAR ÖLGÜN BİRER DUMAN ÇIKARTARAK SÖNDÜLER. ATEŞLE BERABER BİR UMUT TA SÖNMÜŞTÜ...

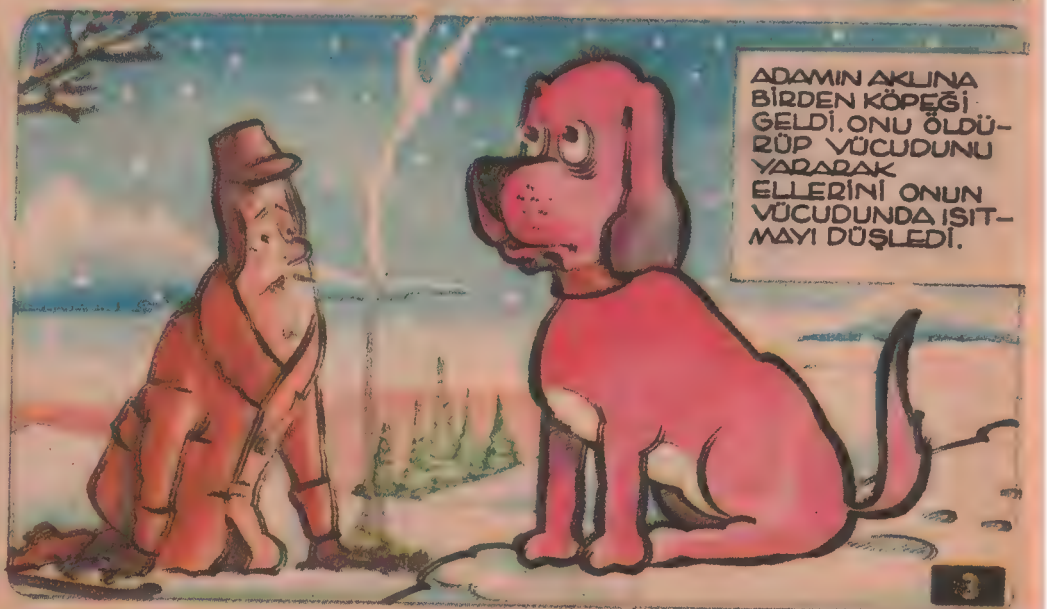

ADAMIN AKLINA BİRDEN KÖPEĞİ GELDİ. ONU ÖLDÜRÜP VÜCUDUNU YARARAK ELLERİNİ ONUN VÜCUDUNDA ISITMAYI DÜŞLEDİ.

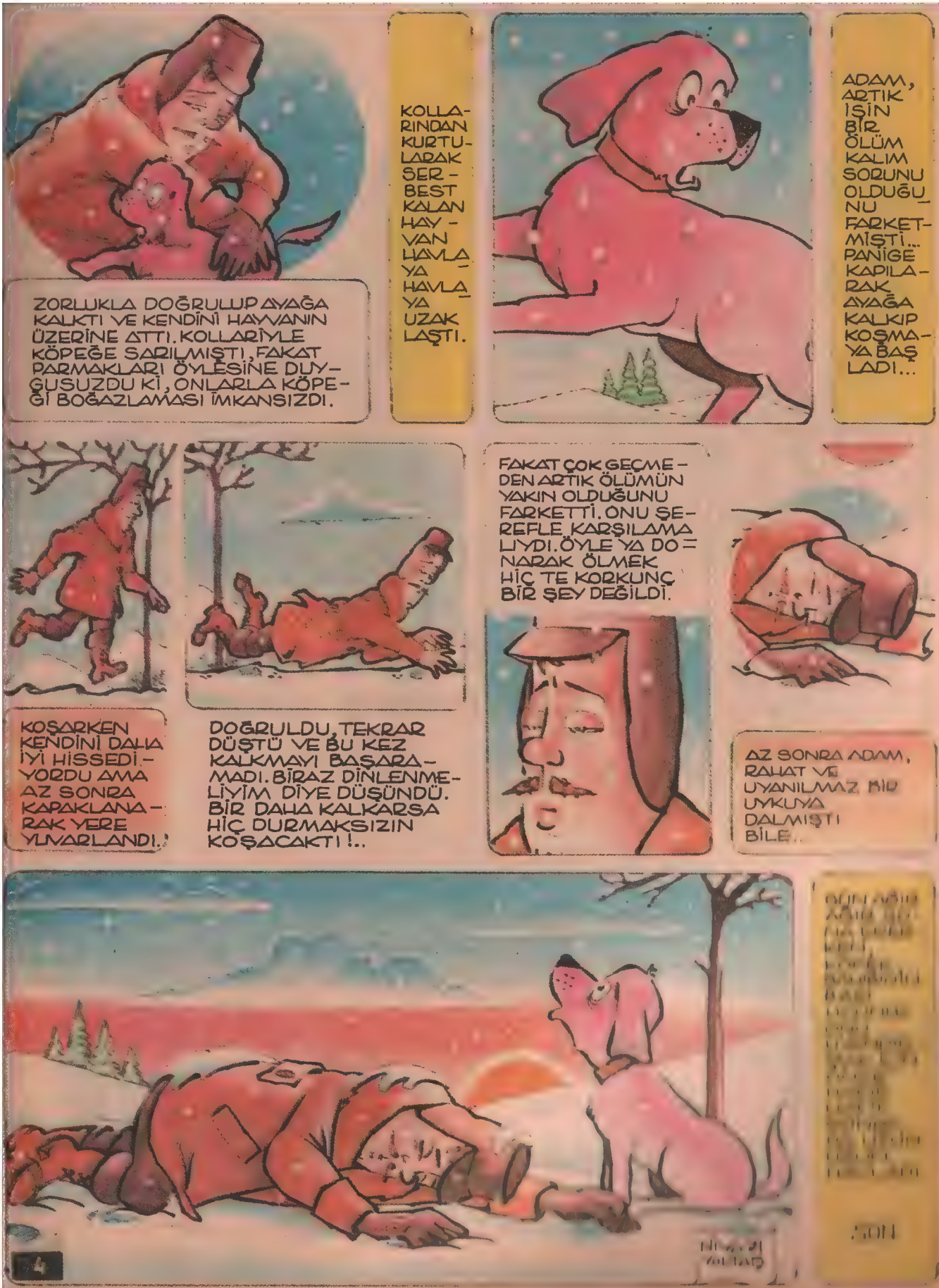
ZORLUKLA DOĞRULUP AYAĞA KALKTI VE KENDİNİ HAYVANIN ÜZERİNE ATTI. KOLLARİYLE KÖPEĞE SARILMIŞTI, FAKAT PARMAKLARI ÖYLESİNE DUYGUSUZDU Kİ, ONLARLA KÖPEĞİ BOĞAZLAMASI İMKANSIZDI.
KOLLARINDAN KURTULARAK SERBEST KALAN HAYVAN HAVLAYA HAVLAYA UZAKLAŞTI.
ADAM, ARTIK İŞİN BİR ÖLÜM KALIM SORUNU OLDUĞUNU FARKETMİŞTİ... PANİĞE KAPILARAK AYAĞA KALKIP KOŞMAYA BAŞLADI...
KOŞARKEN KENDİNİ DAHA İYİ HİSSEDİYORDU AMA AZ SONRA KAPAKLANARAK YERE YUVARLANDI.
DOĞRULDU, TEKRAR DÜŞTÜ VE BU KEZ KALKMAYI BAŞARAMADI. BİRAZ DİNLENMELİYİM DİYE DÜŞÜNDÜ. BİR DAHA KALKARSA HİÇ DURMAKSIZIN KOŞACAKTI!..
FAKAT ÇOK GEÇMEDEN ARTIK ÖLÜMÜN YAKIN OLDUĞUNU FARKETTİ. ONU ŞEREFLE KARŞILAMALIYDI. ÖYLE YA DONARAK ÖLMEK HİÇ TE KORKUNÇ BİR ŞEY DEĞİLDİ.
AZ SONRA ADAM, RAHAT VE UYANILMAZ BİR UYKUYA DALMIŞTI BİLE..
4

İLGİNÇ KARTLAR

Gerekli Malzeme

Kâğıt (ya da karton)
Makas
Boya
Keçeli kalem

NİLÜFER

"Şekil 1"deki dört ayrı renkli şekilden her birini ayrı renkli bir kâğıt üzerine çiziniz. (Ya da şekilleri kesip çıkardıktan sonra, kâğıtları ayrı renklere boyayınız.) Noktalı çizgiler boyunca kıvırıp, taçyaprakları yukarıya doğru bükünüz. Ortadaki kareleri, en büyüğü en alta gelecek biçimde üst üste yapıştırınız. En üste gelen küçük karenin içine kutlama mesajınızı yazabilirsiniz.

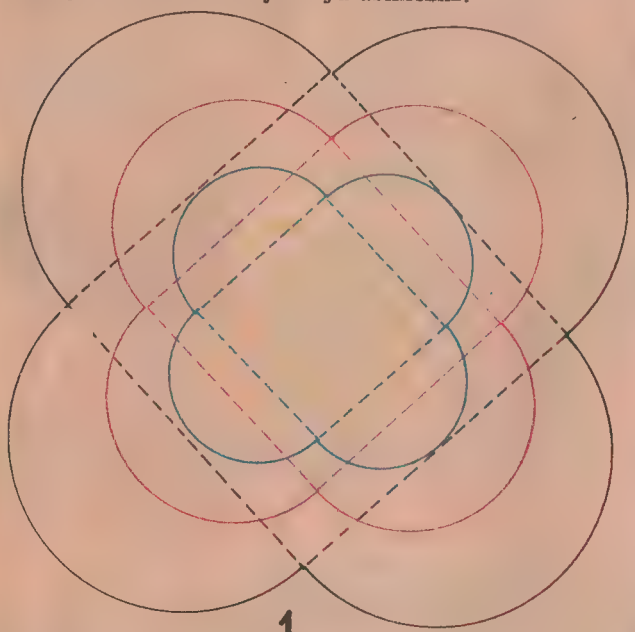

1

HELEZON

"Şekil 2"deki çizimin tıpkısını bir kâğıda çiziniz; sonra dıştan merkeze doğru çizimin üzerinden kesiniz. Helezonun ortasını bir iplikle bağlayıp, helezonunuzu tavana asınız.

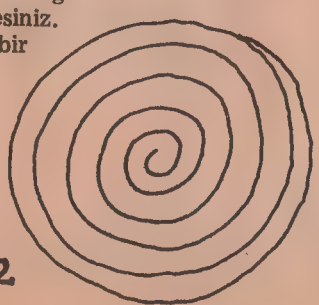

2

Pul

Kemal Aziz VERSAN

DÜNYA ORMANCILIK GÜNÜ

Dünya Ormancılık Günü dolayısıyla 21 Mart 1984'de Ankara Posta Merkezi'nde "Dünya Ormancılık Günü, 21 Mart 1984 - Ankara" ibareli bir tarih damgası kullanılmıştır. PTT Genel Müdürlüğü bu gün için ayrıca bir özel zarf yaptırmış, ancak bu zarflar pulsuz olarak satılmamıştır.

KORE'DE FİLATELİK HAFTA

Kore'de kutlanan filatelik hafta dolayısıyla, üzerinde pullarla ilgilenen bir çocuğun resmi bulunan bir pul, 1983 sonunda çıkarılmıştır.

PHILEX JEUNES 84

Fransa'da Dunkerque'de 21 Nisan 1984 günü, açılan Milli Gençlik Pul Yarışması dolayısıyla gençliğe hitaben 1.60 frank değerinde bir pul çıkarılmış ve aynı gün özel bir damga kullanılmıştır.

EDİRNE FİLATELİST DERNEĞİ

Edirne Filatelist Derneği, 11 Mart 1984 Pazar günü yapmış olduğu IV. Genel Kurul toplantısında Başkanlığa yeniden Okan Atabay'ı seçmiştir.

İSVEÇ'İN YENİ PULLARI

27 Mart 1984 günü üzerlerinde Kral Carl XVI. Güstav ve Kraliçe Sylvia'nın resimleri bulunan 1.90 ve 2.40 kron değerindeki iki pul çıkarılmış ve Stockholm Posta Merkezi'nde kraliyet tacını taşıyan özel bir damga kullanılmıştır.

TÜRK POLİS TEŞKİLATI

Türk Polis Teşkilatı konulu pul, 10 Nisan 1984 günü çıkarılmıştır. Pul 15 lira değerindedir.

Pulun çıkarıldığı gün, "Türk Polis Teşkilatı, 10 Nisan 1984 - Ankara" damgası kullanılmış ve PTT tarafından özel bir zarf hazırlanmıştır. Özel damgalı bu zarflar PTT merkezlerinde 35 liraya satılmıştır.

SARAJEVO KIŞ OLİMPİYAT OYUNLARI

Sarajevo Kış Olimpiyat Oyunları için Andorra'da 1984 Şubat'ında 2.80 frank değerinde bir pul çıkarılmış ve aynı gün özel bir damga kullanılmıştır.

PULKO 1984 PUL KATALOĞU

PULKO Kooperatifi tarafından 1984 yılı Türk Pulları Cumhuriyet Dönemi Kataloğu yayımlanmış bulunmaktadır.

SAKARYA FİLATELİST DERNEĞİ

Sakarya ilinin Adapazarı kentinde gençlere dönük bir pul derneği açıldığını öğrenmiş bulunmaktayız. Derneğin başkanlığına, genç ve dinamik bir filatelist olan Kerdoğan Şen getirilmiştir. Yeni derneği kutlar, Adapazarı'nda 17-23 Haziran 1984 tarihleri arasında yapılacak Sakarya 84 Posta Pulları V. Milli Sergisi'ne de başarılar dileriz.

GARİP ama GERÇEK

Çizen: YÜKSEL ÜNSAL

KİRPİKLERİMİZDEN HER BİRİ 5 AY KADAR KALIR. SONRA DÜŞER, YERİNE BİR BAŞKASI ÇIKAR.

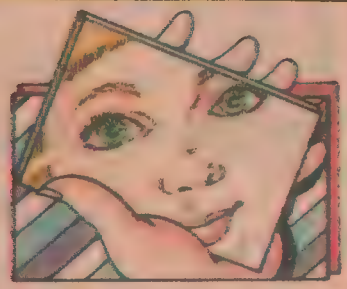

DÜNYANIN EN BÜYÜK SALYANGOZLARI AFRİKA'DA BULUNUR. BU SALYANGOZLARIN BOYLARI 20 cm'DEN FAZLADIR. BİR ÇOCUK AYAKKABISI KADAR.

BİR AĞAÇKAKAN GAGASINI AĞACA BİR SANİYEDE YAKLAŞIK 20 KEZ VURUR...

BİLMECE BULMACA EĞLENCE!

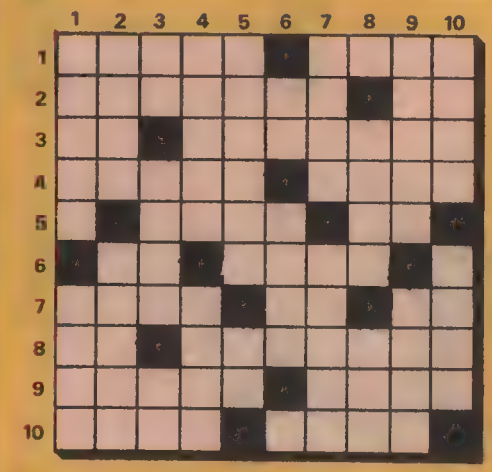

SOLDAN SAĞA: 1- Tek çekirdekli bir meyve.. Bir eşya çeşidi, 2- Yurdumuzun Asya kıtasındaki bölümüne verilen ad.. Dünyamızın uydusu, 3- Bir edat.. Zaman zaman (ya da, seyrek olarak), 4- Bilgiçlik taslayıcı.. ZAYIF anlamında bir sözcük, 5- Odun tartısında kullanılan ve iki yüz elli kilograma eşit olan bir ağırlık ölçüsü.. Beyaz, 6- Bir soru eki.. Düğme deliği, 7- Kafeste de beslenebilen ötücü bir kuş.. Alevin veya dumanın dokunduğu ya da yaladığı yerde bıraktığı karalık.. Rütbesiz askerlere verilen ad, 8- Bir şeyin eksikliğini tamamlamak için ona katılan parça.. GİZLEME anlamında bir kelime, 9- NE TÜRLÜ, NE GİBİ, NE ŞEKİLDE anlamına gelen bir sözcük.. Bilgin, 10- Savaşta düşman eline düşen kimse (tutsak).. TANRI KABUL ETSİN anlamındaki kelime.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Çok çekirdekli bir meyve.. Yıl, 2- Dişi sığır.. Kesici bir âlet, 3- Eski Mısır'da bir güneş tanrısı.. Kapalı ya da örtülü olmayan.. Bir nota, 4- KAS ile eş anlamlı bir sözcük.. Yüz yıl, 5- İstemeye istemeye (istemeyerek).. Kırmızı, 6- Bir nota.. Kemiklerin iç boşluklarını dolduran yağlı madde, 7- Musevi dininin kurucusu olan peygamber.. MÜSLÜMAN anlamında bir kelime, 8- Yurdumuza komşu olan bir ülke.. Bir erkek adı, 9- Eskiden, kavuk, fes, külâh gibi başlıkların üzerine sarılan beyaz tülbent veya beze verilen ad.. Erkek adlarından biri, 10- Bacakların bilekten sonraki kısmı.. Bir ağırlık ölçüsü birimi.

YANITLAR 29. SAYFADA

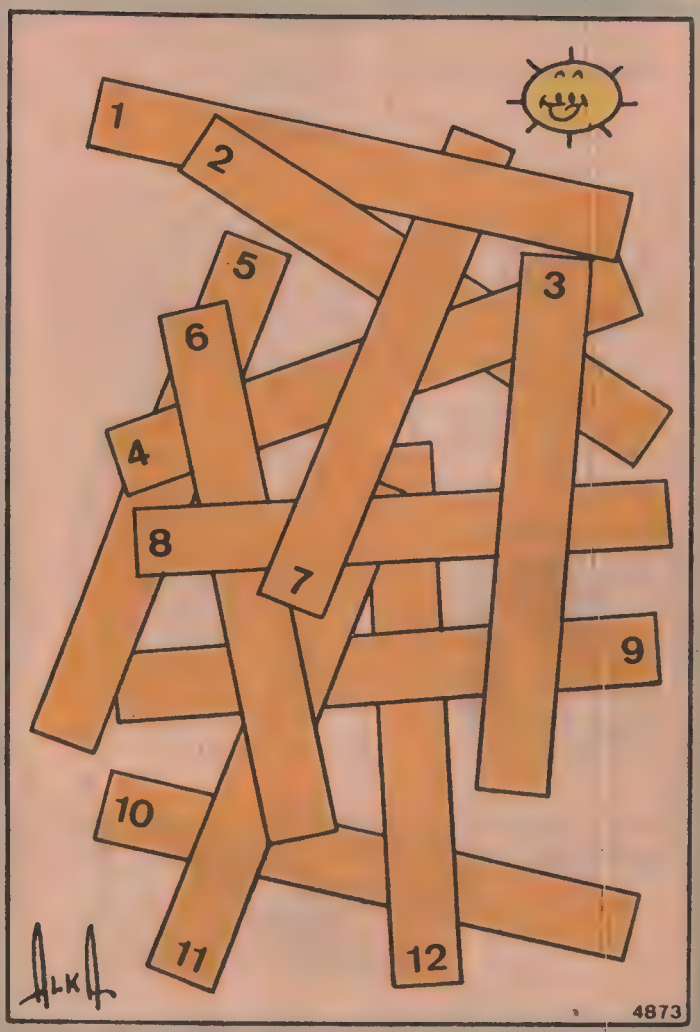

CETVELLER — Resimde birbiri üstüne atılmış bir sürü cetvel var. Resmi dikkatle inceleyin ve sorularımızı yanıtlayın: 1. Bu cetvellerden tamamen yere oturan hangisidir? 2. Cetvellerden 5 No.lu olan 8 No.lu cetvele temas ediyor mu? 3. Cetvellerden 9 No.lu olan 5 No.lu cetvele değiyor mu?

BİLMECELER

Dedem deve,
Girmez eve,
Kes başını,
Girsin eve.

(ŞEMSİYE)
HALE ALACİN/ Bitlis

Ben beslerim o süsler.

(ÇİÇEK)
ÖZLEM MUTLU OĞAN/
Kuşadası-Aydın

Dünyada pek çok,
Trabzon'da hiç yok,
Türkiye'de az çok,
İnsanda iki tane yok.

(BOĞAZ)
ENVER TOKAT/
Sarıkaya-Yozgat

Hangi tastan su içilmez?

(KAFATASINDAN)
TÜLAY ÜNER/
Akhisar-Manisa

Altı mermer, üstü mermer,
İçinde bir gelin oynar.

(DİŞ)
İLKAY ÜNER/
Akhisar-Manisa

Dümbek elek dümbelek
Elim hamur karnım aç.

(EKMEK)
ŞÜKRAN BOZKURT/
Burhaniye-Balıkesir

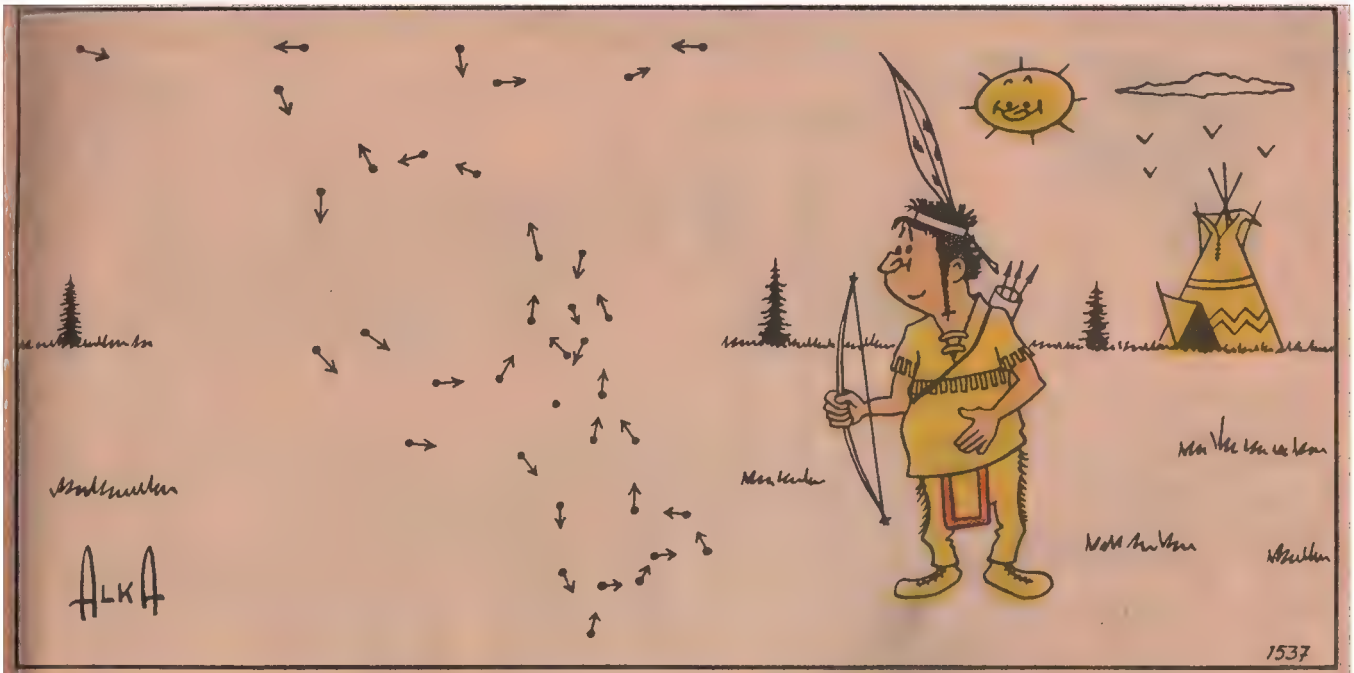

BU DA NE BÖYLE? – Kızılderili Kartaltüyü şaşırmış, çünkü bugüne dek böyle bir hayvan görmemiş. Kartaltüyü'nün hayretle seyrettiği hayvanı bulmak için noktaları okların yönünde birleştirmek gerek. Hayvanı tanıdınız mı?

UÇAK – Yandaki resimdeki uçağın eksik parçaları var. A, B, ve C ile belirtilmiş olan bu boşluklara aşağıdaki parçalardan hangileri uygun gelir acaba? Arayın bakalım...

GÖLGE – Resimdeki 6 geridi noktalı yerlerinden muntazaman kesiniz. Elinizde 6 eşit şerit olacak. Bunları öyle bir biçimde yanyana koyunuz ki bir hayvanın gölgesi ortaya çıksın. Acaba ne imiş bu hayvan, tanıdınız mı?

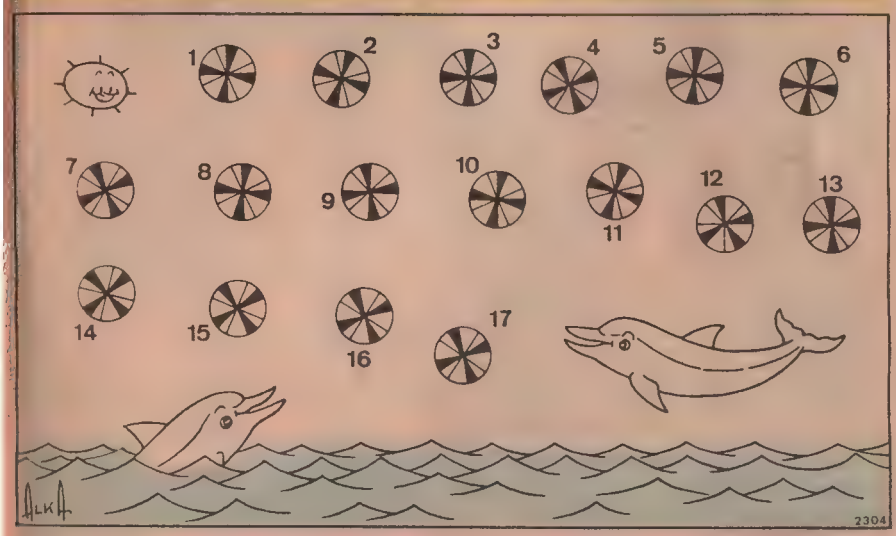

TOPLAR – Iki yunus balığı toplarla oynuyor. Toplar birbirine çok benziyor ama aralarında bir tanesi değişik. Hangisi acaba?

SİZİN SAYFANIZ

KAR VE KIŞ

Geceler uzadı,
Gündüzler kısaldı,
Ve sonunda kış kapımızı çaldı.

Kış geldi yağmur geldi,
Kış geldi rüzgâr, dolu, fırtına geldi.
Kış geldi o güzel beyaz renkli kar geldi.
Kar kışın en büyük misafiri.

Hem acı hem tatlı.
Kar yağdığı zaman havalar soğur;
Isınmak için daha çok yakacak yakar,
Kat kat giyiniriz.

Kışın tadı var,
Çocuklar kartopu oynar,
Kardan adam yapar,
İşte kar ve kış birbirini
Böyle tamamlar.

SERKAN SALGUT/Torbalı-İzmir

ORMAN

Ne güzelsin orman
İçin dolu hayvan
Aslan, kaplan, geyik
Derelerin çağlar

Suların şırıl şırıl akar
Kuşlar cik cik öter
İçin dolu hayvan
Ne güzelsin orman

NUR ÖZLÜK/Ankara

YIRTMA SAKIN!..

A yaramaz çocuk
Niye yırtıyorsun kitabını?
O kitaba yazık değil mi?
Kitabını koru gözün gibi
Yırtma sakın kitabını!..

Ananın babanın parasına acı
Yırtma sakın kitabını!..
Sokağa atıyorsun parayı,
Har vurup harman savurma,
Yırtma sakın kitabını!..

SALMAN ULUKÜTÜK/
Pazarcık-Kahramanmaraş

FIKRALAR

MUSLUKÇU

Ayşe Hanım çarşıya alışveriş için gitmişti. Papağanını evde bırakmıştı. Biraz sonra musluğu tamir etmek için muslukçu gelmiş ve kapının zilini çalmıştı.

Papağan:
- Kimsiniz?
- Muslukçu.
- Kimsiniz?
- Muslukçu!
- Kimsiniz?
- Muslukçuuuuuuu...

Ayşe Hanım eve gelince kapının önünde baygın bir kişi gördü. Korkudan "Kim o?" diyebildi. Papağan da "Muslukçu." cevabını verdi.

BÜLENT ÖZAYDINLI/Bursa

ÇATALINDA KURT VARDI

Aykut adında bir çocuk çok konuşurmuş. Babası demiş ki: "Oğlum yemeğin başında bir daha konuşma."

Bir gün yemek yerken, Aykut sabredememiş:
- Baba, baba, demiş.

Babası:
- Pısst, konuşma, demiş.

Yemek yendikten sonra, babası: "Biraz önce yemeğin başında söylemek istediğin cümleyi şimdi söyleyebilirsin" demiş.

Aykut. "Yediğin salata çatalında kurt vardı, onu söyleyecektim." demiş.

SONGÜL GÜRBÜZ/
Rohnstadt-Batı Almanya

KARINCA GİBİ

Ali Efendi ilk defa uçağa binmişti. Heyecan içinde pencerenin yanına oturup dışarıya bakmaya başladı. Bir süre sonra hostesi çağırarak. "Şaştığım bir şey var," dedi.

"Nedir efendim şaştığınız şey?"

"Yerdeki şu insanlara bakın, tıpkı karıncaya benziyorlar."

Hostes pencereden baktı ve gülümsedi: "Onlar sahiden karınca beyefendi. Çünkü uçak henüz kalkmadı."

HASAN SESSİZ/Bursa

MAALESEF

Sık sık uydurma mazeretlerle izin alıp vazifesinden ayrılan genç memur Ali Bey'in babası, oğlunun çalıştığı daireye geldi:

- Müdür bey, Ali beyle görüşebilir miyim?

Müdür gayet soğukkanlı cevap verdi:

- Maalesef beyefendi, Ali Bey bugün gelmedi, babasının cenazesinde bulunmak için izin almıştı.

GÜLSEREN SESSİZ/Bursa

KUMBARA DERGİSİ

Ayşe ablasına sordu:

- Ablacığım sen bu kadar çok masal, hikâye ve fıkra biliyorsun da neden yazıp Kumbara dergisine göndermiyorsun?

Ablası gülerek cevap verdi:

- Çünkü ben o masalları, hikâyeleri, fıkraları Kumbara dergisinden okuyorum da ondan... demiş.

HANİFE YENİLMEZ/
Turgutlu-Manisa

PİKNİK

EMEL YALTIRIK/Marmaris-Muğla

Koy

HAKAN ONAN/Aydın

MEKTUP ARKADAŞI

Genel Konularda

HANİFE YENİLMEZ (12)
Acarlar Mah. Mezbaha Üstü Sok. No. 34
Turgutlu-Manisa

BÜLENT BALİN (8)
Acarlar Mah. Mezbaha Üstü Sok. No. 34
Turgutlu-Manisa

EMEL ÇAKIRER (13)
Selimiye Mah. İstiklâl Cad. No. 4
Altınova-Ayvalık

KIYMET ATEŞ (17)
Çay Mah. 8051 Sok. No. 47
Büyükçiğli-İzmir

GÜRHAN TURAN (13)
İ.D.Ç. Sitesi SD. 17/6
İskenderun-Hatay

AYŞE ÇETİNKAYA (13)
Selimiye Mah. Cumhuriyet Cad. 13. Sok. No. 11
Altınova-Ayvalık

LEYLA TÜMAY (15)
NECLA TÜMAY (13)
Iğdır Atatürk İlkokulu Müdürü
Celal Tümay eliyle
Iğdır-Kars

GAYE EYİGÜNGÖR (10)
Plevne Cad. Güngör Apt. Kat. 2 No. 6
Kastamonu

PINAR AKPINAROĞLU (13)
Endaze Sok. Gamze Apt. Daire No. 1
Yeşilköy - İstanbul

CEVAT COŞKUN (15)
Gökçebağ (Atatürk)
Siirt

SERAP BÜYÜKPOLAT (12) BEHİYE BÜYÜKPOLAT (10)
Yeşilyurt Mah. 594 Sok. No. 95
Adana

ZAFER SEVGEL (13)
Sinema Cad. Tarı Sitesi B/Blok Arkadaş Apt. No. 6 Daire 5
Sinop

Kartpostal ve Pul Konularında

TURAN TOLAN (13)
Burdur Lisesi Pansiyonu
Burdur

HÜLYA ŞEN (13)
Bağyolu Onur Sok. Öğretmenler Apt. No. 5 Daire 12
İzmit-Kocaeli

CENAP KARADAYI (15)
Cumhuriyet Cad. No. 15
Havran-Balıkesir

AYLA İRGİ (16)
Gelendost Orta Mahalle Ayanoğlu Cad. No. 24
Gelendost-Isparta

AYŞE TAFLAN (12)
Silifke Cad. Başyemez Apt. Kat 1 - Daire 2
İçel

İngilizce Yazışma

ASUMAN ÖKSÜZ (15)
Gündoğumu Cad. No. 99
Üsküdar - İstanbul

Kitap Konusunda

DEVİN ÖZGÜR ÇINAR (11)
Şehit Nihat Bey Cad. 188. Sok. No. 176/2
İzmir

Fransızca Yazışma

EKİN TOPRAK (14)
Tanzimat Sok. Polat Apt. 59/14
İstanbul

Spor ve Müzik Konularında

MELİKE İŞAŞIR (11)
Şairzihni İlkokulu 5/B No. 67
Bayburt-Gümüşhane

NUMAN YILDIRIM (13)
Çayırova İlköğretim Okulu 2/A No. 271
Çayırova
Gebze-İzmit

YANITLAR

GENEL YETENEK TESTİ
Yanıt anahtarı

1/A, 2/D, 3/B, 4/B, 5/D, 6/B, 7/B, 8/D, 9/C, 10/C, 11/C, 12/B, 13/A, 14/B, 15/C, 16/D, 17/C, 18/B, 19/A, 20/C.

DENEKTAŞI

1. Americo Vespucci, 2. Pön Savaşları, 3. 1930 - Frank Whittle, 4. Katar. 5. Li Şiyanyan, 6. Suaygırı - (hipopotam), 7. Moda, 8. Müze, 9. Neptün, 10. Prevantoryum.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- Kiraz, masa, 2- Anadolu, Ay, 3- ve, ara sıra, 4- ukalâ, arık, 5- çeki, ak, 6- mı, ilik, 7- saka, is, er, 8- ek, saklama, 9- nasıl, âlim, 10- esir, âmin.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1- Kavun, sene, 2- inek, makas, 3- Ra, açık, si, 4- Adale, asır, 5- zoraki, al, 6- la, ilik, 7- Musa, İslâm, 8- Irak, Ali, 9- sarık, Emin, 10- ayak, gram.

CETVELLER
1. Cetvellerden 10 No.lu olan yere tamamen oturuyor. 2. Hayır, 5 No.lu cetvel 8 No.luya değmiyor, 3. Evet, 5 ve 9 No.lu cetveller değiyor.

BU DA NE BÖYLE?
Resmi ters çevirin, bir kanguru ortaya çıkacak. Kartaltüyü'nün şaşırması doğal değil mi?

UÇAK
A boşluğuna 5 No.lu parça, B boşluğuna 3 No.lu, C boşluğuna ise 9 No.lu parçalar uyuyor.

TOPLAR
12 No.lu top değişiktir.

GÖLGE
4, 6, 1, 3, 5 ve 2 No.lu parçaları sıra ile koyarsanız ortaya bir sincabın gölgesi çıkıyor.

Olimpiyat Şampiyonları

1948 Olimpiyat Şampiyonu Mersinli Ahmet Kireççi.

1968 Mexico (Meksika) Olimpiyatları Türk güreşinin altın madalya kazandığı son oyunlar olmuştur.

1936 Berlin Olimpiyatlarında başlayan altın madalya mücadelemiz, 1968 yılında serbest stilde 78 kiloda Mahmut Atalay ve 97 kiloda Ahmet Ayık'ın kazandıkları iki altın madalya ile sona ermiştir.

1972 Münih Olimpiyatlarında serbest dalda 62 kiloda ikinci olan Vehbi Akdağ, şeref kürsüsüne çıkan son güreşçimiz olmuş, bundan sonraki 1976 Montreal Olimpiyatlarında hiçbir güreşçimiz dereceye girememiştir. 1980 Moskova Olimpiyatlarına katılmadığımızdan Türk güreşçileri bu olimpiyatlarda şanslarını deneme fırsatını elde edememişlerdir.

Böylece Türk güreşinde 1960 yılından sonra başlayan duraklama devresi de aşılarak zamanla gerileme devresi başlamış, uzun yıllar ulusal marşımızı adeta dünyaya ezberleten Türk güreşçileri, dünya güreşindeki hızlı gelişime ayak uyduramadıkları için Olimpiyat ve Dünya Şampiyonluklarından uzak kalmışlardır.

Güreşçilerimizin 1936 Berlin Olimpiyatlarından başlayıp, 1972 Münih Olimpiyatlarına kadar elde ettikleri madalyaların genel toplamı ise şöyledir:

	Altın	Gümüş	Bronz
1936 Berlin	1	—	1
1948 Londra	6	4	1
1952 Helsinki	2	—	1
1956 Melburn	3	2	2
1960 Roma	7	2	—
1964 Tokyo	2	3	1
1968 Meksika	2	—	—
1972 Münih	—	1	—
Toplam	23	12	6

1968 Olimpiyat Şampiyonu Ahmet Ayık (ortada), Vehbi Akdağ (solda) ve Mehmet Sarı (sağda) ile.

BİRDEN FAZLA OLİMPİYATLARDA DERECE ALAN GÜREŞÇİLERİMİZ

İki Olimpiyat Oyunlarında üst üstte şampiyon olan güreşçilerimiz: Mustafa Dağıstanlı, Mithat Bayrak (1956, 1960).

Üç Olimpiyat Oyunlarında üst üste dereceye giren güreşçimiz: Hamit Kaplan (1956 birinci, 1960 ikinci, 1964 üçüncü).

İki Olimpiyat Oyunlarında üst üstte dereceye giren güreşçilerimiz: Mersinli Ahmet Kireççi (1936 üçüncü, 1948 birinci), Hüseyin Akbaş (1956 üçüncü, 1964 ikinci), İsmail Ogan (1960 ikinci, 1964 birinci), Hasan Güngör (1960 birinci, 1964 ikinci), Ahmet Ayık (1964 ikinci, 1968 birinci).

Zehra ablam VE BEN

ÖNCE TADINA BAKMAK

Yazan: HÂLE KUNTAY

Zehra ablamın bir huyu vardır, bilmediği bir yemek sofraya geldiğinde,

-"Ben bunu yemem," diye kesip atar.

-"Kızım, önce tadına bak," der her sefer annem. "Tadına bakmadan yemem denmez."

-"Ben bunu yemem."

-"Belki seversin Zehracığım, bir tadına baksan

ne olur?" diye annem gene güzel güzel anlatmaya çalışır.

-"Ben bunu yemem, tadına da bakmam!" diye tekrar edince de, annem çok kızar ve:

-"Kalk sofradan, yemem diye tutturacağına, git mutfağa ekmek peynir ye, bizim de keyfimizi kaçırma!"

Ama bu her değişik yemek geldiğinde böyle olur. Zaten Zehra ablam çok yemek seçer. O öyle yaptıkça, ben de her sofraya geleni gık demeden yerim. Beğenmediğim olur bazen ama, Zehra ablamdan daha cici bir çocuk olduğumu kanıtlamak için, hiç karşı koymam, çok beğenmiş gibi de yaparım. Aslında her yemeği ben severek yerim.

-'Hiç anlamıyorum bu kızın inadını," diye babam da Zehra ablamın arkasından o gün söylendi. "Gayet güzel bir yemek pişirmişsin, neden yemedi, anlayamadım."

-"Tatmadı ki," diye annem sinirli sinirli devam etti. "Hiç tadına bakmaz ve 'ben bunu yemem' diye kesip atar. Hatırlarsın, anneme Almanya'ya gittiğimizde, Alabalık çiftliğinde 'ben balık yemem' diye inat etmişti. Yenmeyecek balık mıydı o, hâlâ tadı damağımda."

-"Alabalığın Almanca adı Forelle, unutmadım," dedim ben. "Benim de hâlâ tadı damağımda, çok sevmiştim."

-"Diyorum ya, bilmez, tadına bakmaz ve yemem diye inat eder," diye annem hâlâ söyleniyordu. "Yarın öbür gün bir aile kurar, çoluğa çocuğa karışırsa, sorarım ben ona, hâlâ yemek seçiyor musun diye. Acaba o zaman kendini düşünecek vakti olacak mı bakalım."

-"Çocuklarımın sevdiğini değil, kendi sevdiklerimi pişiririm o zaman" diye Zehra ablam inatçı bir sesle içerden bağırdı. "Ne istersem onu yerim, istemediğimi de yemem işte. Tadına da bakmam."

-"Aman uğraşma şununla, bayrakları açmış gene, baksana, hiç çenesi durmuyor," diye babam yatıştırdı. Aksi halde annem Zehra ablamı kendi bildiğince susturmak üzere içeriye gidecekti. "Otur yerinde, uyma çocuğa, tutturdu bir kez, birazdan geçer öfkesi."

-"Öfkelenecek ne var anlamıyorum," dedi annem. "Öfkelenecek biri varsa, o da benim. Bütün gün ne pişirsem diye kafa patlatıyorum, gidip alıyorum, pişiriyorum, sofra kurup sizlere buyrun diyorum, ondan sonra da şımarık kız, ben yemem, diye kesip atıyor. Yok efendim öfkelenmişmiş, birazdan geçermiş! Sen de yüz veriyorsun Zehra'ya."

-"Canım ne yüz vermesi," diye babam annemi yatıştırmaya devam etti.

"Uzatmayın daha fazla, şunun şurasında iki lokma yiyeceğiz, onu da burnumuzdan getirmeyin."

-"Haklısın," dedi alçak sesle annem.

Onları biraz neşelendirmek için:

-"Güzelyalı'daki köpeğimiz Reks galiba beni yiyecek," dedim.

İkisi de bir garip yüzüme baktılar.

-"Geçen gittiğimizde yüzümü yaladı, tadıma baktı da..."

ELİF

melike SÖNMEZ
ismail GÜLGEC